

Helyi Esélyegyenlőségi Program

TÁT VÁROS

2018 - 2023.

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP) 3
Bevezetés 3
A település bemutatása 3
Értékeink, küldetésünk 10
Célok 11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE) 13
1. Jogszabályi háttér bemutatása 13
2. Stratégiai környezet bemutatása 14
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége 17
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység 37
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége 51
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége 59
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége 67
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása 71
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága 73
A helyi esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve HEP IT 69
1. A HEP IT részletei 74
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése 74
A beavatkozások megvalósítói 74
Jövőképünk 70
Az intézkedési területek részletes kifejtése 71
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT) 81
3. Megvalósítás 83
A megvalósítás előkészítése 83
A megvalósítás folyamata 83
Monitoring és visszacsatolás 84
Nyilvánosság 84
Érvényesülés, módosítás 85
4. Elfogadás módja és dátuma 86

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, TÁT Város Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait[1], valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.
Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

Tát Város egy 5554 embernek otthont adó település Komárom-Esztergom megyében, az Esztergomi járásban. Mind a helyiek, mind az idelátogatók joggal nevezik „a Dunakanyar nyugati kapujának", hiszen ezt földrajzi-közlekedési helyzete indokolja: a 10-es és a Duna-parti 11-es főút itt torkollik egymásba.
Földrajzilag is jogos ez a megjelölés: a Duna, amely Gönyűtől nyugat-keleti irányba folyik, itt vált át északkeleti irányra, hogy nagy kanyart leírva kerülje meg a Pilisnek az esztergomi Várhegyben végződő nyúlványait, és hogy utána felsőszakasz-jellegűvé váltva belépjen a Visegrádi hegység és a Börzsöny vonulatai közé. A település határában még lassan hömpölygő folyó zátonyokat és szigeteket építve rakta le üledékeit, és a negyedidőszak kezdete óta formálta, illetve árvizeinek meg-megújuló rohamai révén formálja ma is a tájat.

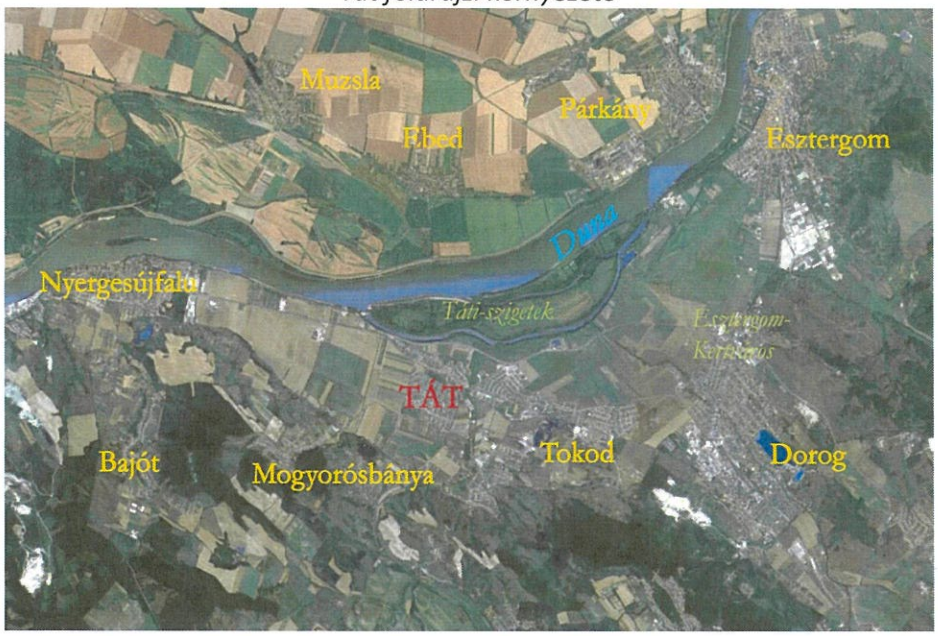
Tát és a Duna, illetve a Dunakanyar kapcsolatát jelképezi a 2006. szeptember 9-én felavatott szép köztéri szobor, a Táti Ister-pár, melyet Szervátiusz Tibor szobrászművész alkotott és méltó helyet kapott Isztergom, azaz Esztergom közelében, hátterében pedig a Duna, vagy klasszikus nevén az Ister.

[1] Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Integrált településfejlesztési stratégia

A település déli határában a Gerecse vonulatai emelkednek, délkeletre a Nagy-Gete 455 méter magas csúcsa a környék legjelentősebb magaslata, déli irányban inkább egy medencés-dombos tájra jutunk, nem valódi hegységbe.

Tát mindenekelőtt dunai település: létrejöttét, fejlődését, lehetőségeit erőteljesen meghatározta a folyó jelenléte. A Duna a középkori magyar állam hajnala óta a legfontosabb közlekedési tengely, és egyben az ország szívét, Esztergomot, majd Budát a nyugattal összekötő köldökzsinór is volt. Nem véletlenül építették pont itt fel udvarházukat a johannita lovagok, hiszen a középkorban erre vitt a szentföldi zarándokok útja is. A szállítás, fuvarozás révén a Duna később is meghatározó maradt, és a folyón érkeztek azok a német telepesek is, akik a török idők után újjáépítették a települést. Később az ipari korszak eljövetelével a déli oldal, a Gerecse szene vált a térség fejlődésének legfontosabb hatóerejévé. Ipari agglomeráció alakult ki, amely új irányt adott a megye északi részén fekvő települések fejlődésének.

Tát földrajzi környezete

Készült a Google Earth műholdfelvételei alapján. A képen Esztergomtól délre a Suzuki-gyár fehér foltja, a déli szélén a több helyen feltűnő világos színű objektumok a bányászat után visszamaradt tájsebek.

A települést azonban ez a XIX. században kezdődő, és mind a mai napig tartó ipari fejlődés csak mérsékelten érintette. Nem vált bányák, vagy jelentős ipari létesítmények központjává, mint a legtöbb szomszédja, viszont népessége dinamikusan növekedett, egyre inkább *kertvárossá*, elsősorban lakóhelyi funkciójú településsé vált, amelynek polgárai a környékbeli üzemekben találtak és találnak megélhetést.

Napjainkban Tát az ország egyik legdinamikusabban fejlődő térségének része, ahol az államhatárok virtualizálódása új energiákat szabadított fel, és ahol az egész régióban a legnagyobb a külföldi működőtőke egy főre jutó aránya. Tát fejlett infrastruktúrájú és intézményhálózatú település, amely 2013-ban vált várossá. Településhálózatban betöltött szerepét, térségi kapcsolatait alapvetően fekvése és gazdasági múltja határozza meg. A rendszerváltást követően a megye a megtelepülő ágazatoknak köszönhetően kimagasló eredmény ért el, mely a táti lakosság foglalkoztatásában ma is kulcsszerepet játszik. A térségi munkamegosztásnak – és az ipari múlt hiányának köszönhetően – a lakossági szuburbanizáció haszonélvezője lehet.

Gazdaságában elsősorban a kereskedelem és a szolgáltató ágazatok dominálnak, általános és zene iskolája, egészségügyi és szociális intézményei a saját népességén kívül bekapcsolódnak az agglomerálódó térség más településeinek ellátásába is.

A település demográfiai mutatói

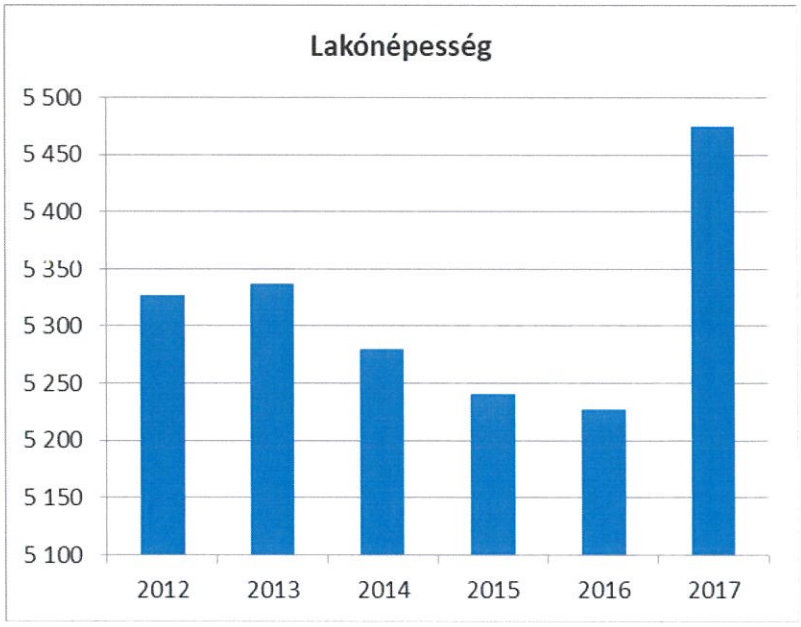
A város népességének változását az utóbbi öt évre visszatekintve az alábbi táblázatok szemléltetik, de előtte egy rövid visszatekintés a korábbi évekre.

Tát lakóinak száma az 1960-as évekre nőtt meg ugrásszerűen, mely időszak egyben a térség nehéziparának és egyben gazdaságának fejlődését is jelöli (1949: 1984 fő, 1970: 4477 fő). Ebben az időszakban a lakosságszám mintegy 225 %-kal nőtt. A demográfiai trendeknek köszönhetően a települést legtöbben 1970-ben lakták (5669 fő). Az 1970-es évektől ugyan csökken a település népessége, egy, a megyére és hazánkra is jellemző negatív demográfiai folyamatnak is köszönhetően.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Év	Fő (TS 0101)	Változás
2012	5 327	
2013	5 337	100,2%
2014	5 280	98,9%
2015	5 241	99,3%
2016	5 227	99,7%
2017	5 554	104,7%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

A lakosságszám alakulása 2013-tól elhanyagolható mértékű csökkenést mutatott, majd 2017-ben ugrásszerű emelkedést láthatunk, ami – az előrelátó településfejlesztési döntések következtében – a település kertvárosi részén közművesített építési telkek kialakításának köszönhető. Az elmúlt években 112 családi ház épült fel, így az új beköltözők száma kedvezően befolyásolja a népességszám alakulását.

A kormányzati otthonteremtési intézkedések következtében megnövekedtek a lakótelkek iránti igények, ennek eleget téve a közeljövőben újabb építési telkek kerülnek kialakításra.
Az esztergomi területek szűkössége miatt a Tátra áttelepülők arányának további növekedése várható.
A városi szolgáltatásokat és városi környezetet érintő minőségi fejlesztések valódi vonzerőt jelentenek az új beköltözők számára.

Az alábbi táblázatban látható, hogy a 2016. évi adatok szerint a teljes lakosság 24,37 %-a 60 év feletti, ugyanakkor a 0-18 éves korosztály aránya 16,17 %.
Ez az arányszám előrevetíti, hogy a településen továbbra is hosszú távon kell az idősellátás szociális hálózatát megtervezni és működtetni.
A 2011. évi népszámlálási adatok szerint a 60 év feletti lakosok aránya 25,87 % volt.

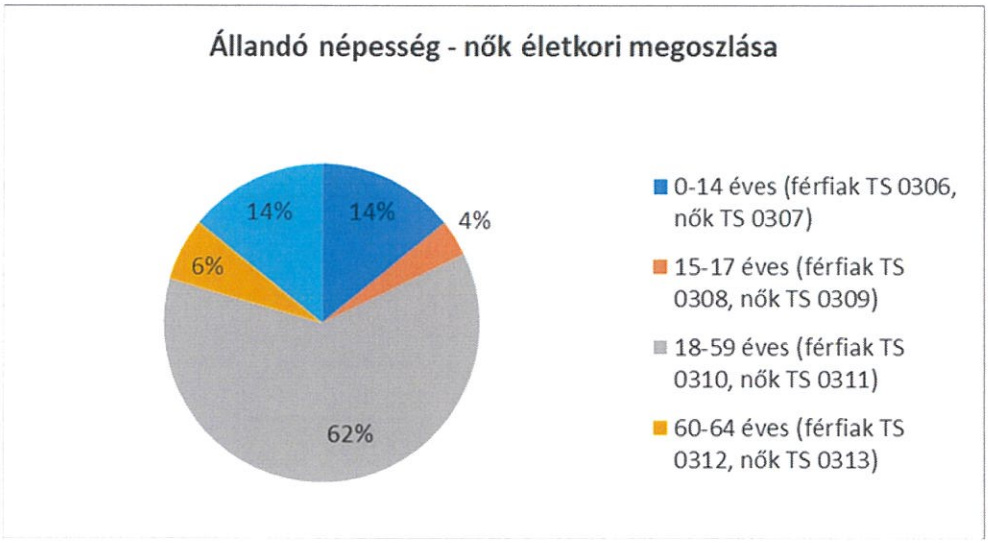
A teljes népességszámot tekintve a férfiak és nők aránya 4,4 % a nők javára, ugyanakkor a 60 év felettiek korcsoportjában már 4,74 % az arányszám. A 0-17 éves korosztályban még a férfiak vannak többségben, 8,53 %, a nők aránya 7,63 %.

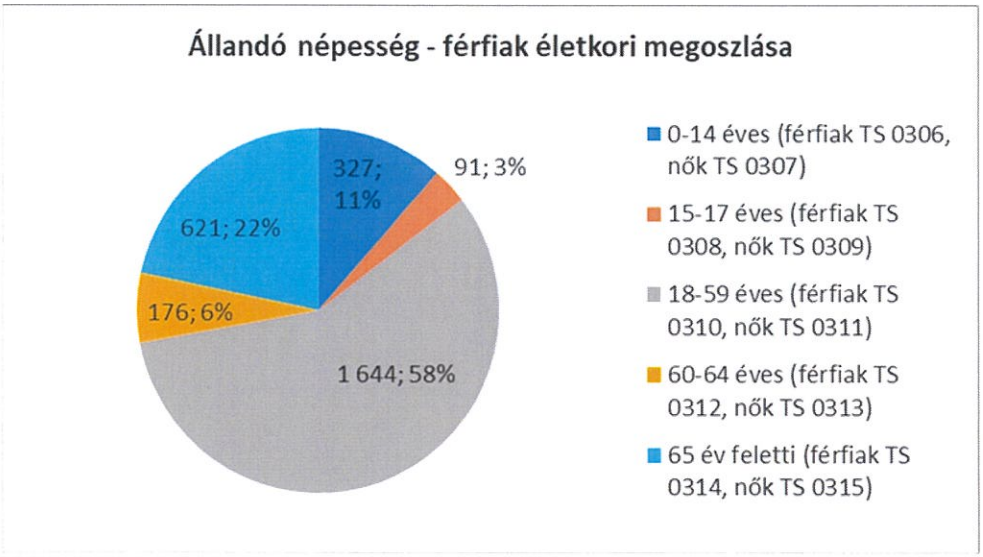
A 15-64 éves korosztály aránya 65,74 %, ebből – a Foglalkoztatási Osztály nyilvántartása szerint – 1,9 % a regisztrált álláskeresők száma Tát településen. Ugyanebben az időszakban az országos adatok szerint 5,6 % volt az álláskeresők száma.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	2 616	2 859	5 475	47,78%	52,22%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)			131		
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	371	327	698	6,78%	5,97%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	96	91	187	1,75%	1,66%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	1 612	1 644	3 256	29,44%	30,03%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	167	176	343	3,05%	3,21%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	370	621	991	6,76%	11,34%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

2.2. számú táblázat - 15-17 éves gyermekek száma

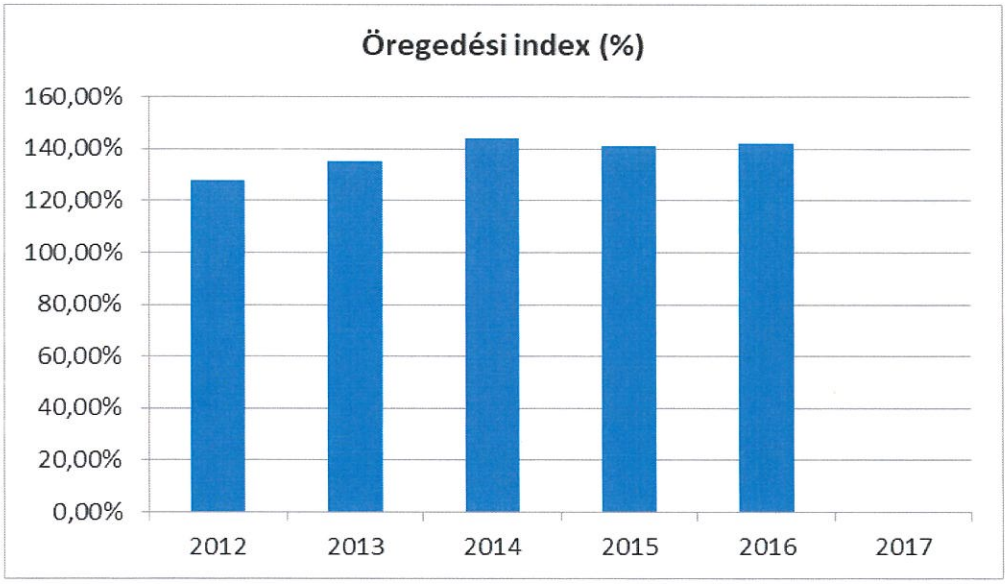
Korcsoport	Fő		Változás
	2001	2011	Fő
15 éves gyermekek száma			**0**
16 éves gyermekek száma (TS 0501)	79	61	**-18**
17 éves gyermekek száma (TS 0502)	58	68	**10**
Összesen	**137**	**129**	**-8**

Forrás: TEIR - KSH, Népszámlálási adatok

3. számú táblázat - Öregedési index

Év	65 év feletti állandó lakosok száma (fő) (TS 0328)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő) (TS 0327)	Öregedési index (%)
2012	945	739	127,88%
2013	990	733	135,06%
2014	1 018	706	144,19%
2015	1 001	709	141,18%
2016	991	698	141,98%
2017	1001	717	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

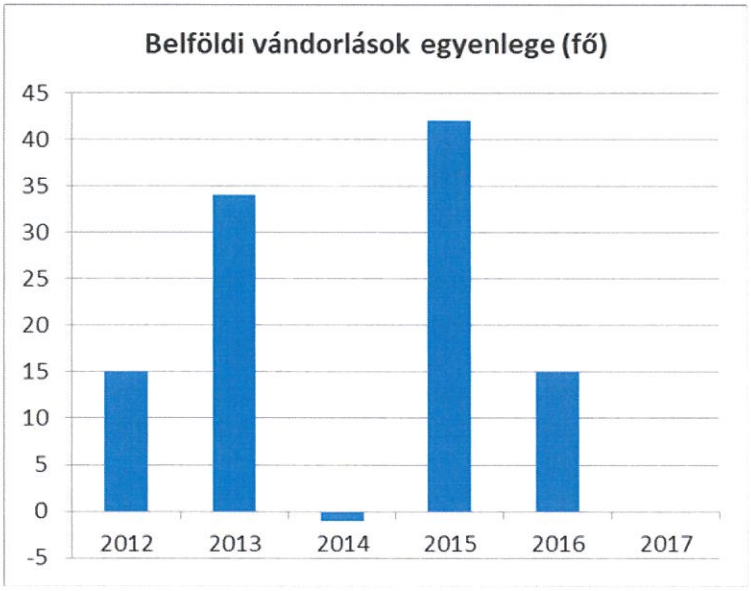
Fenti táblázatból látható, hogy városunk továbbra is elöregedő település, hiszen az öregedési index 100 % fölött van.
(Az öregedési index azt jelzi, hogy 100 fő 14 év alatti személyre, mennyi 65 éven felüli fő jut.)
2012-14. évek között folyamatos az emelkedés, azóta kismértékű a változás évente.
Az adatokat jelentősen befolyásolja a városban működő a Szent György Idősek Otthona lakóinak száma. Az otthon befogadóképessége 71 fő, akik átlag életkora meghaladja a 70 évet.

A társadalom elöregedése általános jelenség, egész Európára jellemző. Az idősödő társadalom komoly terhet jelent az ellátórendszernek; egészségügyi- és egyéb ellátások, valamint a nyugdíjrendszer tekintetében. Ugyanakkor biztos fogyasztói csoportot jelentenek a szolgáltatások vonatkozásában.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

Év	Állandó jellegű odavándorlás (TS 0601)	Elvándorlás (TS 0600)	Egyenleg	Állandó oda-, és elvándorlások különbségének 1000 állandó lakosra vetített száma (TS 0602)
2012	113	98	15	2,7
2013	111	77	34	6,2
2014	133	134	-1	0,18
2015	127	85	42	7,63
2016	138	123	15	2,74
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!	n.a.

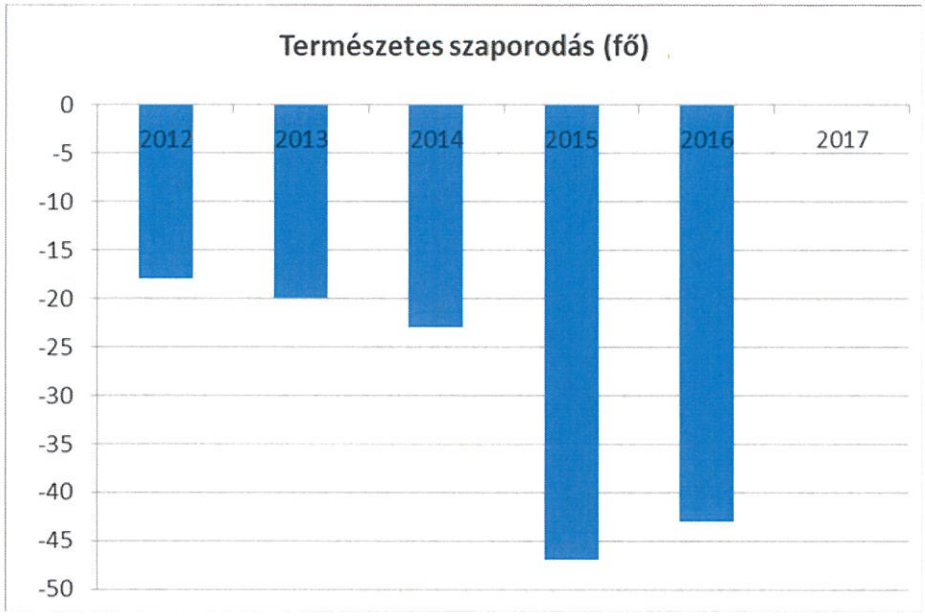
Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

Év	Élveszületések száma (TS 0701)	Halálozások száma (TS 0702)	Természetes szaporodás (fő)
2012	50	68	-18
2013	45	65	-20
2014	43	66	-23
2015	37	84	-47
2016	41	84	-43
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Értékeink, küldetésünk

Esély, egyenlőség – esélyegyenlőség. Gyakran hallott szavak, melyeket a közbeszédben leginkább a fogyatékossággal élők, a kisebbségek, a nemek és a foglalkoztatáspolitikával kapcsolatban használjuk.
Az esélyegyenlőségi megteremtését elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglévő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni.
Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek. Az esélyegyenlőség minden ember számára fontos érték, megléte segíti, hogy mindenkinek esélye legyen magas színvonalú oktatásra, munkavállalásra, jó minőségű szolgáltatásokra.

Tát Város Önkormányzata folyamatosan érvényesíti az esélyegyenlőségi szempontokat a település működését, fejlesztését meghatározó alapvető dokumentumaiban. Az esélyegyenlőség megvalósítását alapelvnek tekinti, amely érvényesül valamennyi önkormányzati tevékenységben: a kötelező és önként vállalt feladatok ellátásában a helyi szintű közpolitika alakítása során.

Az Önkormányzat az esélyegyenlőségi politikáját munkáltatói szerepkörben, közvetlen szolgáltatásai során és intézményfenntartói szerepkörben érvényesíti. Az esélyegyenlőséggel kapcsolatos tevékenysége folyamán mindent megtesz annak érdekében, hogy az egyes projektek kidolgozásában az érdekelt civil szerveződések is aktív szerepet játsszanak, elősegítve ezzel a város lakosságának ilyen irányú szemléletváltását is. Ennek eszközei; szabályozás, támogatás és a jó gyakorlatok bevezetése, bemutatása.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Tát Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
a diszkriminációmentességet,
szegregációmentességet,
a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

Az esélyegyenlőség megvalósításának alapfeltétele a diszkrimináció- és szegregációmentesség. Az esélyegyenlőségi programnak a településen élő hátrányos helyzetű csoportokra kell irányulnia, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a helyi társadalmat célzó fejlesztések és beruházások ellenére korlátozott marad a különböző területeken jelentkező hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedések nélkül.

Tát Város Önkormányzatának alapvető célja, hogy lakóhelyünk olyan település legyen, ahol érvényesül az az elsődleges alapelv, mely szerint minden embert egyenlőnek kell tekinteni. Közvetlen vagy közvetett diszkrimináció vagy hátrányos megkülönböztetés senkit ne érjen sem faj, szín, nem, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerint.

Olyan intézkedések, eljárások megfogalmazása, amelyek

- szolgálják egy összetartó, szolidáris társadalom erősítését a hátrányos megkülönböztetés megszüntetésével, az esélyegyenlőség, egyenlő bánásmód biztosításával a hátrányos helyzetű csoportok számára,
- biztosítják a hátrányok hatásainak mérséklését, akár megelőzését a pénzbeli, természetbeni juttatásokhoz való hozzájutással, az önkormányzat intézményeiben a különböző közszolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáféréssel, a foglalkoztatási, oktatási, egészségügyi, szociális, igazgatási és területfejlesztési célok összehangolásával,
- kiszűrik az esetleges szegregációs és szelekciós mechanizmusok lehetőségét,
- támogatják a társadalmi integrációt a meglévő és eredményes szolgáltatások megtartásával, vagy a felmerülő igények, szükségletek kielégítését segítő új támogató szolgáltatások bevezetésével.

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.
Bemutatjuk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan a közszolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, ezen keresztül feltárjuk az egyes területeken jelentkező problémákat. Az adatok és következtetések alapján meghatározzuk a célcsoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A helyzetelemzés célja annak megállapítása, hogy a Táton élő hátrányos helyzetű társadalmi csoportok a teljes lakossághoz viszonyítva milyen jövedelmi, foglalkoztatási, képzettségi, szociális, lakhatási, egészségügyi mutatókkal rendelkeznek és ezek alapján milyen esélyegyenlőségi problémákkal küzdenek.

Az esélyegyenlőségi program potenciállisan kiemelt hátrányos helyzetű társadalmi csoportnak tekinti a mélyszegénységben élőket, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élő személyeket.
Célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.
További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP Intézkedési Terv (IT) tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.
További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt, a helyi együttműködési rendszer bemutatását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, a nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról" szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai" fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!" Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Az önkormányzat a feladat - és hatáskörébe tartozó önkormányzati ügyekben – a törvény kereteik között – önállóan mérlegelhet. Az állampolgári öngondoskodás, együttműködési készség erősítését szolgálja az a felhatalmazás, amely szerint a képviselő-testület – törvényi felhatalmazás alapján – egyes közszolgáltatások igénybevételét rendeletében feltételekhez kötheti. A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-től hatályos) rendelkezik.
Tát Város képviselő-testülete által elfogadott egyes szociális ellátásokról szóló önkormányzati rendeletének célja, - a törvényi előírásokon túl – hogy településünkön olyan támogatási rendszer működjön, amely az állampolgárok számára a prevenció, a hátrányos helyzetből adódó hatások enyhítésére szolgálnak.
Az ellátó rendszernek egyre több követelménynek kell megfelelnie a különböző élethelyzetekből, a lakhatásból, a betegségből, a fogyatékosságból eredő szükségletek, gyermekek gondozásához kapcsolódó költségek emelkedése miatt, ezért a helyi szabályokat és ezek hatásait folyamatosan vizsgáljuk.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

A Településfejlesztési Koncepció célja, hogy megfogalmazza a település hosszú távú jövőképét és ahhoz igazítsa középtávú fejlesztési céljait. Stratégiai célunk a fenntartható településfejlesztés a funkciók harmóniájában, valamint élhető, értékőrző és megújuló környezet, példaértékű gondoskodás és egyenlő esélyek biztosítása.

A település önkormányzata a korábbi években több jelentős összegű pályázati támogatást nyert, ennek köszönhetően valósult meg a közintézmények akadálymentesítése (CÉDE programok), valamint az általános iskola energetikai felújítása (KEOP-4.90/11-2011-0210).

Az utóbbi évek jelentősebb pályázatai:

I. Fenntartási időszakban lévő pályázatok

1.) KDOP-4.1.1/E-10-2010-0013 Tát Nagyközség Újtelep településrészének csapadékvíz elvezetése

Fenntartási jelentés: 2016. június 01.

2.) KEOP-4.9.0/11-2011-0210 III. Béla Általános Iskola energetikai korszerűsítése „A"

épület (kertváros)

Fenntartási jelentés: 2016. április 02.

3.) KEOP-5.5.0/B/12-2013-0131 Energetikai korszerűsítés a Táti III. Béla Általános Iskola „B" épületében és a Kultúrház és Könyvtár épületében

Fenntartási jelentés: 2016. április 11.

4.) EEA-C3-8 (norvég EGT-FM) projekt

Fenntartási jelentés: 2017. február 27.

II. 2017. évben benyújtott pályázatok

1.) TOP-1.1.1-15-KO1-2016-00002 Táti KKV iparterület feldolgozóipari és logisztikaifejlesztése

Beadás időpontja: 2016.05.23.

/Új iparterületek kialakítása, a fejlesztés 21 ingatlant érint. Ingatlanok vízellátása, szennyvíz-, és csapadékvíz elvezetése, belső úthálózat, közvilágítás kiépítése, egyéb vezetékes közművek nyomvonalának biztosítása, távközlési hálózat, gázellátási hálózat. /

Támogatott Támogatási szerződés kelte: 2017. május 25.

2.) TOP-1.4.1-15-KO1-2016-00007 Táti Napköziotthonos Óvoda és Bölcsőde fejlesztése

Beadás időpontja: 2016.05.23.

/Belső átalakítás: alapterületi változással járó belső terek kialakítása, padlóburkolatok cseréje, összes belső ajtó cseréje, festés, víz- és csatornarendszer és szerelvények cseréje, fűtési és melegvíz-rendszer cseréje, új villanyszerelés;

külső felújítás: hőszigetelés, külső nyílászárók cseréje, akadálymentesítés;

udvar: növénytelepítés, kerti pavilon, kültéri pancsoló felszerelése permetszerű vízellátással; (kültéri pancsoló, árnyékoló, asztalok, székek, beépített szekrények, fektetők, szőnyegek, függönyök)

Támogatott Támogatási szerződés kelte: 2017. május 29.

A felújítás befejeződött, az átadás megtörtént, jelenleg a támogatási összeg elszámolása folyik.

3.) TOP-4.1.1-15-KO1-2016-00014 Klapka György úti orvosi rendelő épületének infrastrukturális fejlesztése

Beadás időpontja: 2016.05.04.

/Tetőhéjazat cseréje, bádogozás, régi kémény elbontása, megfelelő elektromos mérőhely kialakítása, kültéri lámpák cseréje, minden bejáratnál akadálymentes rámpa kialakítása, homlokzati, födém és lábazati hőszigetelés, akadálymentes WC kialakítása, eszköz beszerzések/

Támogatott Támogatási szerződés kelte: 2017. május 25.

4.) KEHOP-2.2.2-15-2015-00034 „Észak és Közép-Dunántúli szennyvízelvezetési és kezelési fejlesztés

/Konzorciumban megvalósuló beruházás: NFP Kft. és 5 önkormányzat – Bősárkány, Csorna, Dör, Tokod, Tát/

5.) VPG-7.2.1-7.4.1.2-16 Külterületi helyi közutak fejlesztése c. pályázat
Beadás időpontja: 2017. január 16.
6.) TOP-2.1.2-16-KO1-2017-00002 Tát Zöld-hálózat fejlesztési program I. ütem
Beadás időpontja: 2017. augusztus 14.
- Tátika tér (1191/2, 1306/1, 1306/2 hrsz) közművesített helyek kialakítása rendezvények számára, szabadtéri színpad, pavilon, pihenőpark kialakítása, játszótér stb.
- a Központi tér (688 hrsz.) felújítása: időszakosan üzemelő piac, parkosítás.
7.) TOP-3.2.1-16-KO1-2017-00005 Önkormányzat épületének energetikai korszerűsítése
Beadás időpontja: 2017.
8.) TOP-3.1.1-16-KE1-2017-00002 Tát-Mogyorósbánya-Péliföldszentkeresz kerékpárút létesítése
Beadás időpontja: 2017. július 27.
9.) KÖFOP-1.2.1-VEKOP-16-2017-00721 ASP-csatlakozási pályázat
Beadás időpontja: 2017. március 02.
10.) TOP-5.3.1-16 A helyi identitás és kohézió erősítése - Nyergesújfalu, Bajót és Tát konzorciumban pályázott.
11.) SKHU/1601/1.1/013 regisztrációs számú SacraVelo a határon átnyúló kerékpáros zarándokutak kialakítása c. projekt a Komárom-Esztergom Megyei Önkormányzat gesztorságával.

Az elmúlt években megvalósult energetikai korszerűsítéseknek – és az ebből adódó takarékos energiafelhasználásnak – köszönhetően a Magyar Innovációs és Hatékonysági Nonprofit Kft. által megjelölt feltételeket teljesítve, a település elnyerte a „Klímatudatos Önkormányzat 2018" címet.

A hazai és uniós pályázatokon való indulás egyik feltétele továbbra is a települések egyenlőségi programjának megléte. Az önkormányzat a továbbiakban is szeretné az állami és uniós forrásokat felhasználni a település fejlesztésére, ezért elhatározta, hogy az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló törvény alapján 5 évre szóló helyi esélyegyenlőségi programot fogadnak el, melyet meghatározott időszakonként felülvizsgálnak.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

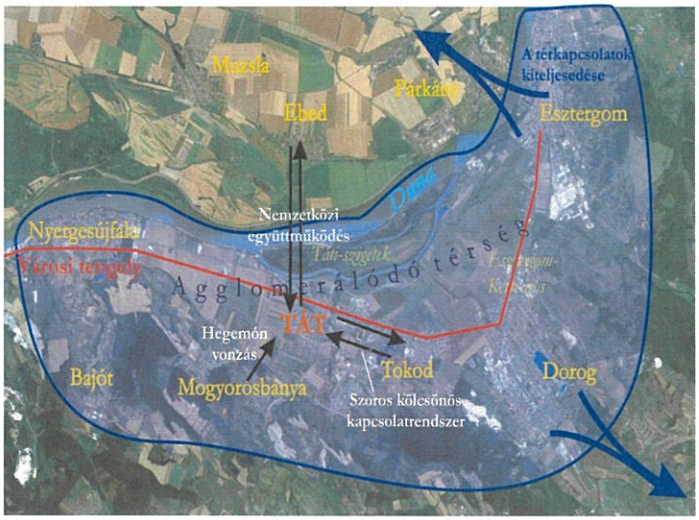
Tát Város sokoldalú szerepkörökön keresztül kapcsolódik be a megye, a régió és az ország térkapcsolati rendszerébe. Térségi szerepei az intézményi, a gazdasági, valamint a kulturális funkciókban egyaránt megjelennek.

Tát település-földrajzi környezetét elemezve egy formálódó policentrikus agglomeráció körvonalai tárulnak fel, ahol a kiemelkedő kulturális hagyományokkal és újabban számottevő ipari, továbbá kereskedelmi és idegenforgalmi szerepkörökkel is rendelkező Esztergom, valamint az inkább egyoldalúan ipari jellegű települések, Dorog, Lábatlan és Nyergesújfalu a térség meghatározó központjai.
Ezeknek településekének sem lehet egyértelműen elhatárolni egymástól a vonzáskörzeteit, azok jelentős részben átfedik egymást, illetve egybeolvadtak, ezért is beszélhetünk véleményunk szerint joggal agglomerálódó térségről. Ebben a kontextusban, ennek az alakulóban lévő – és igen dinamikusan fejlődő –, ráadásul Párkány révén nemzetköziesedő agglomerációnak a részeként lehet csak vizsgálni Tát térségi kapcsolatait is.

Megyei jellegű, klasszikus középszintű funkcióval rendelkezik a település a szociális ellátás terén. A máltai lovagok hagyományaira épülő állandó gondozást nyújtó Szent György Otthon ellátási területe Komárom-Esztergom megye, vonzáskörzete így túlterjed a kistérség határain.

Térségi szerepkörnek foghatjuk fel a település kulturális hagyományait és azok ápolását, sokszínű programkínálatát, fejlett, a településközi kapcsolatok kiépítésében is élen járó civil szféráját, valamint sportéletét.

Tát térkapcsolati rendszere

Tát 2013. március 1-től kezdődően közös polgármesteri hivatalt működtet a szomszédos, közel ezer lakosú Mogyorósbánya településsel. A kapcsolat már évekkel korábban is jól működött, hiszen 1998. március 30-án a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. tv. 41.§. (1) bekezdésében, a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39-40. §-aiban, valamint a helyi önkormányzatok társulásairól és együttműködéséről szóló 1997. évi CXXXV. tv-ben meghatározottak szerint jött létre a megállapodás a gyermekjóléti szolgálat és családsegítés ellátására a két településen.
A gesztor település Tát.

Tát Város Önkormányzata tagja – a teljesség igénye nélkül – a Magyar Önkormányzatok Szövetségének, a Duna-Pilis-Gerecse Vidékfejlesztési Egyesületnek, az Ister-Gránum Eurórégiónak, az Esztergom és Térsége Turisztikai Egyesületnek.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A helyzetelemzés alapját szolgáló statisztikai adatokat a TEIR adatbázisból, a KSH adatállományából, a Foglalkoztatási Osztály adatállományából, valamint a helyi nyilvántartásokból gyűjtöttük össze. Felhasználtuk az intézményi beszámolók megállapításait, szakemberek tapasztalatait.
A települési önkormányzat nem rendelkezik adatokkal a romákkal kapcsolatban, nincs arról tudomásunk, hogy Táton élnek magukat románok valló állampolgárok.
Kevés adattal rendelkezünk a fogyatékkal élőkkel kapcsolatban, ilyen nyilvántartást a háziorvosok sem vezetnek. Településünkön nincs szegregátum, ezért az ezzel kapcsolatos szempontok nem relevánsak.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

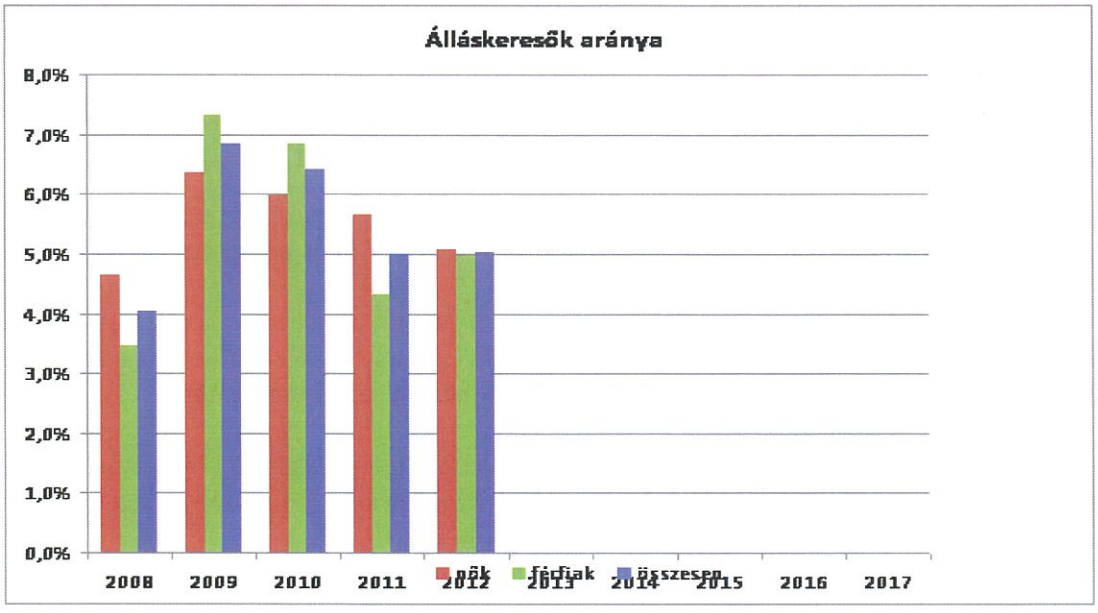
Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nemcsak tudományos fogalom a szociológiában, hanem a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kilépjenek.
A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottságbeli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a munkahelyek megszűnésére, a munkanélküliségre, a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére – nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira -, a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza. A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

3.2.1. számú táblázat - Munkanélküliségi ráta nemek szerint

Év	15-64 év közötti állandó népesség (fő)			Regisztrált munkanélküli/nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	Férfi TS 0803)	Nő (TS 0804)	Összesen	Férfi (TS 0801)		Nő (TS 0802)		Összesen	
	(TS 0803)	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	1 893	1 930	3 823	90	4,8%	105	5,4%	195	5,1%
2013	1 882	1 920	3 802	80	4,2%	96	5,0%	176	4,6%
2014	1 875	1 897	3 772	44	2,3%	72	3,8%	115	3,1%
2015	1 870	1 921	3 791	37	2,0%	52	2,7%	88	2,3%
2016	1 875	1 911	3 786	28	1,5%	44	2,3%	72	1,9%
2017	1 896	1 720	3 616	24	1,3%	46	2,6%	69	1,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma korcsoportok szerint

Regisztrált munkanélküliek/ nyilvántartott álláskeresők száma összesen	Fő összesen	2012	2013	2014	2015	2016	2017
		195	176	115	88	72	59
20 év alatti (TS 1002)	Fő	4	1	2	3	2	2
	%	1,9%	0,6%	2,0%	3,4%	2,1%	3,0%
20-24 év (TS 1003)	Fő	24	21	15	13	8	4
	%	12,3%	11,8%	13,0%	14,7%	10,7%	6,8%
25-29 év (TS 1004)	Fő	30	27	15	8	8	4
	%	15,4%	15,2%	13,0%	9,3%	10,4%	7,3%
30-34 év (TS 1005)	Fő	25	19	15	10	8	5
	%	12,8%	10,8%	12,8%	11,0%	11,1%	9,0%
35-39 év (TS 1006)	Fő	22	21	14	10	6	5
	%	11,4%	12,1%	11,9%	10,8%	8,7%	8,1%
40-44 év (TS 1007)	Fő	24	20	15	10	12	9
	%	12,4%	11,4%	13,0%	11,0%	15,9%	15,4%
45-49 év (TS 1008)	Fő	23	24	14	9	8	9
	%	11,7%	13,7%	11,7%	10,2%	10,7%	15,0%
50-54 év (TS 1009)	Fő	21	20	11	7	5	3
	%	10,9%	11,1%	9,5%	7,9%	6,6%	5,1%
55-59 év (TS 1010)	Fő	19	20	10	10	8	5
	%	9,7%	11,2%	8,2%	11,6%	10,4%	7,7%
59 év feletti (TS 1011)	Fő	3	4	6	9	10	13
	%	1,4%	2,1%	4,8%	9,9%	13,5%	22,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Fenti táblázatból nyomon követhető, hogy a regisztrált munkanélküliek százalékos aránya 2012. óta folyamatos csökkenést mutat. Öt év alatt egy harmadára csökkent a munkanélküliek száma.
Ugyanakkor az 59 év feletti korosztályban jelentős emelkedés tapasztalható, számukra a legnehezebb visszatérni az elsődleges munkaerő-piacra.

A 24 év alattiak esetében a legkedvezőbb a változás. A részükre szervezett képzések, átképzések pozitív hatása megmutatkozik a számokban is, hiszen 12,3 %-ról 6,8 %-ra csökkent a regisztrált munkanélküliek száma 5 év alatt.
A nyilvántartott álláskeresők újbóli elhelyezkedéséhez a járási hivatalok foglalkoztatási osztályán személyre szabottan igyekeznek segítséget nyújtani. Eszköztárukban a foglalkoztatást elősegítő támogatások éppúgy megtalálhatóak, mint a vállalkozóvá válást, a képzést vagy a mobilitást segítő támogatások.

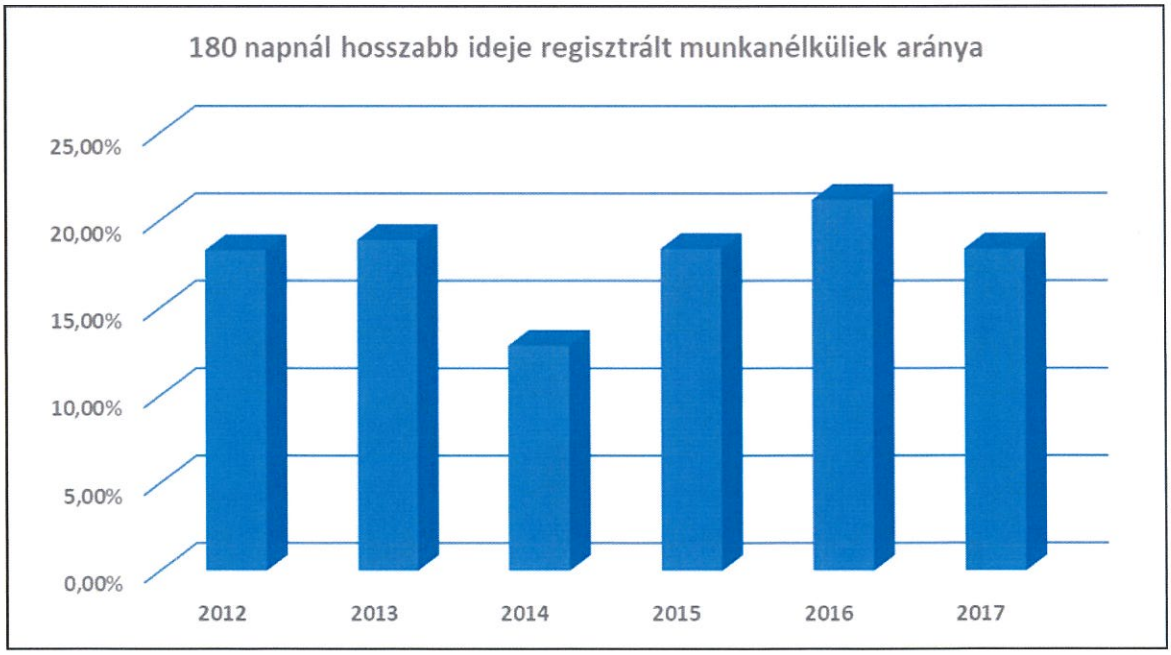
A tartósan munkanélküliek munkavállalóvá válásával kapcsolatban a leggyakoribb, klasszikus támogatási mód az úgynevezett bértámogatás. Ez a forma ösztönözni kívánja a munkaadókat arra, hogy munkaerőigényüket elsősorban a munkanélküliek közül elégítsék ki.

A támogatás igénylése olyan munkaadóknál célszerű, akik előreláthatóan tartós foglalkoztatási lehetőségeket tudnak biztosítani az álláskeresők számára, továbbá akik egyszerre több munkanélküli foglalkoztatását tudják lehetővé tenni.
Mindezt a jogalkotók foglalkoztatás bővítését szolgáló támogatásnak nevezik. Az Flt. szerint a munkaadó részére a munkavállaló munkabére 50-100 százalékáig terjedő mértékű támogatás nyújtható legfeljebb egyévi időtartamra, ha a munkáltató egyrészt vállalja a legalább hat hónapig – pályakezdőnél legalább három hónapig – munkanélküli személy foglalkoztatását a támogatás folyósítása alatti időtartamra, továbbá ezt követően legalább a támogatott foglalkoztatás időtartamával megegyező időtartamú továbbfoglalkoztatását úgy, hogy a folyósítás és a továbbfoglalkoztatás időtartama alatt munkaviszonyát rendes felmondással nem szünteti meg.

3.2.3. számú tábla - A 180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma és aránya nemek szerint

Év	180 napnál hosszabb ideje regisztrált munkanélküliek aránya (TS 1501)	180 napon túli nyilvántartott álláskeresők száma nemek szerint			Nők és férfiak aránya, a 180 napon túli nyilvántartott álláskeresőkön belül	
	%	Férfi	Nő	Összesen	Férfiak	Nők
2012	18,33%	25	38	63	39,7%	60,3%
2013	18,92%	13	28	41	31,7%	68,3%
2014	12,86%	4	19	23	17,4%	82,6%
2015	18,41%	8	19	27	29,6%	70,4%
2016	21,21%	5	11	16	31,3%	68,8%
2017	18,41%	6	13	19	31,6%	68,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

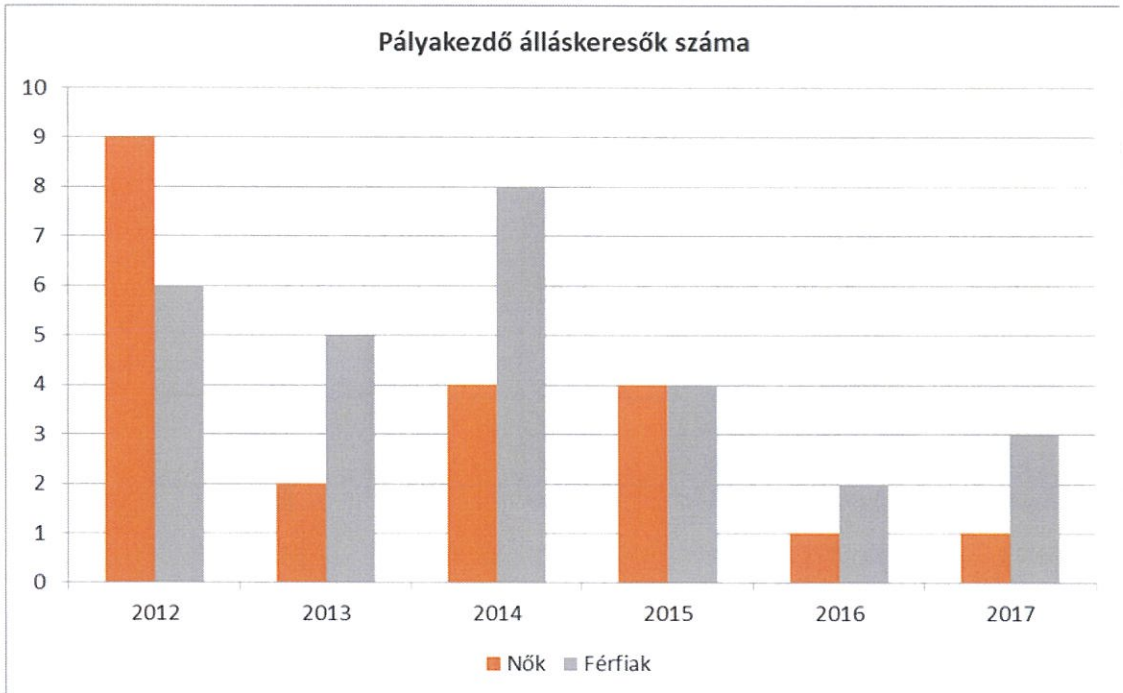

A pályakezdők esetében (18-29 éves korosztály) kedvező változásokat mutatnak a statisztikák településünkön. 2012-ben még 15 fő volt álláskereső, 2017-ben pedig 4 fő. A férfiak arányszáma kedvezőbb, de ez nem helyi adottság, országosan is hasonló adatokkal találkozunk.
A pályakezdők elhelyezkedését nehezíti a munkatapasztalat hiánya.
Fontos lenne a végzős tanulók továbbtanulási irányának meghatározásában történő segítés, pályaismeret bővítés, megfelelő szakmai orientáció, valamint a térségi munkaerőpiacnak megfelelő hiányszakmák nagyobb fokú hangsúlyozása.
Az utóbbi években a megyeszékhelyen megtartott pályaválasztási kiállítás, valamint a Tatabányai Szakképzési Centrum által – az Európai Szakképzési Hét keretében – megrendezett Fórum is hozzájárul ahhoz, hogy az iskolák pályaválasztási felelősei és a településvezetők fejlesszék kapcsolataikat a térségben meghatározó beiskolázási adatokkal rendelkező szakgimnáziumokkal, szakközépiskolákkal.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő állásker.száma					
	Férfi	Nő	Összesen	férfi		Nő		Összesen	
	Fő	Fő	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	449	432	881	9	2,0%	6	1,4%	15	1,7%
2013	453	440	893	2	0,4%	5	1,1%	7	0,8%
2014	450	427	877	4	0,9%	8	1,9%	12	1,4%
2015	419	420	839	4	1,0%	4	1,0%	8	1,0%
2016	396	399	795	1	0,3%	2	0,5%	3	0,4%
2017	391	387	778	1	0,3%	3	0,8%	4	0,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

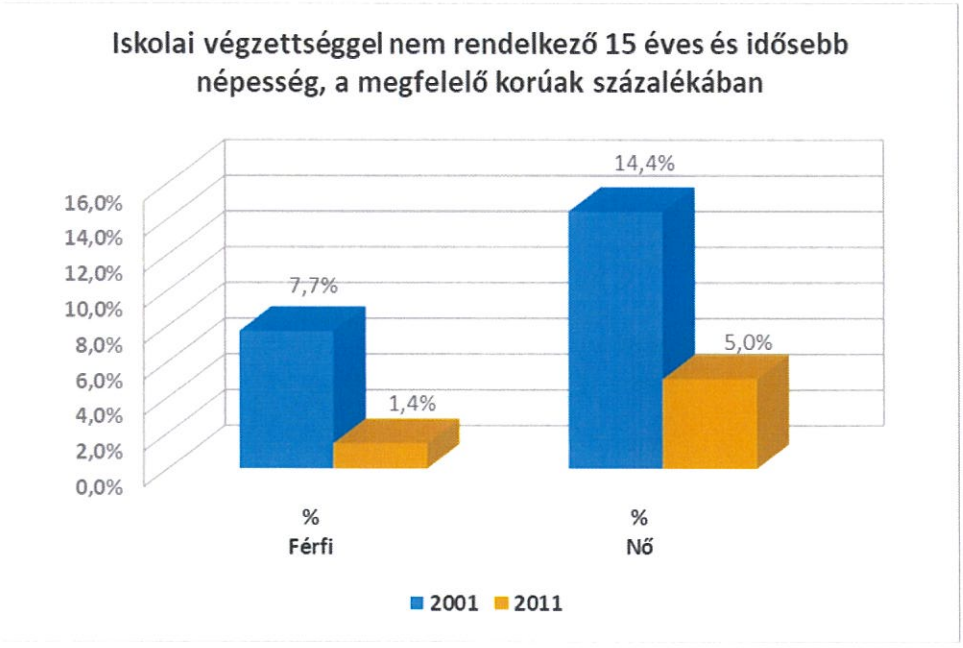
Az alacsony iskolázottsággal kapcsolatban nem rendelkezünk friss adatokkal. A 2011. évi népszámlálás óta nem történt ezzel kapcsolatos felmérés, adatszolgáltatás. Az országos adatokkal összehasonlítva, Táton kedvező a helyzet.

A Foglalkoztatási Osztály által szervezett alapfokú képzéseknek köszönhetően valószínűsíthető, hogy az érintett népesség arányában még kedvezőbben alakulnak a számadatok az utóbbi években.

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

Év	Legalább az általános iskola 8. évfolyamát elvégzett 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában		Iskolai végzettséggel nem rendelkező 15 éves és idősebb népesség, a megfelelő korúak százalékában	
	Férfi (TS 1601)	Nő (TS 1602)	Férfi	Nő
	%	%	%	%
2001	92,3%	85,6%	7,7%	14,4%
2011	98,6%	95,0%	1,4%	5,0%

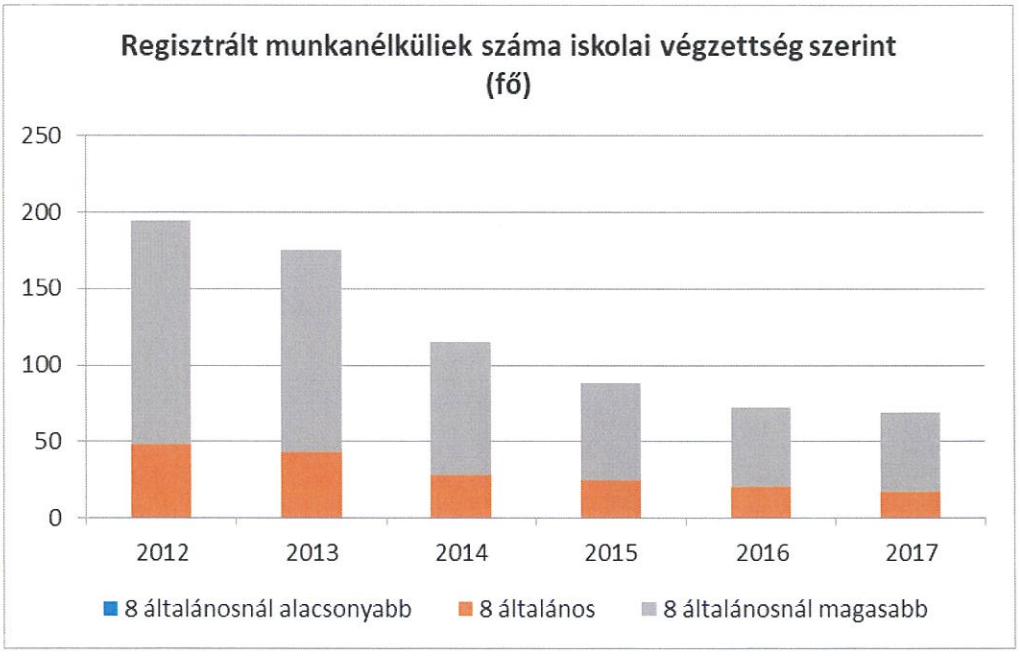
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélk/nyilvántart. álláskeresők száma isk. végzettség szerint

Év	Regisztrált munkanélk/nyilvántartott álláskeresők száma össz.	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség (TS 0901)		Általános iskolai végzettség (TS 0902)		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség (TS 0903)	
	Fő	Fő	%	Fő	%	Fő	%
2012	195	1	0,3%	48	24,4%	147	75,4%
2013	176	1	0,3%	42	24,0%	133	75,7%
2014	115	0	0,0%	28	24,3%	87	75,7%
2015	88	1	0,6%	24	26,9%	64	72,5%
2016	72	0	0,0%	21	28,4%	52	71,6%
2017	69	0	0,0%	17	24,2%	53	75,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó ellátások

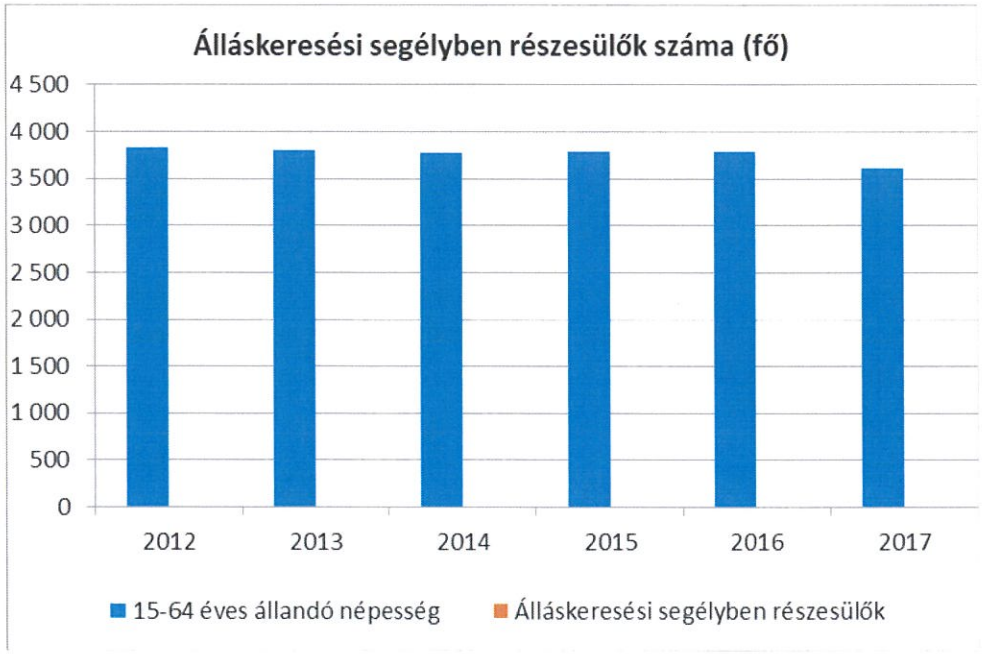
A szociális igazgatásról és ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény szabályozza a pénzbeli és természetbeni szociális támogatások típusait és a jogosultsági feltételeket.
A munkaerő-piaci szolgáltatások és álláskeresők számára elérhető támogatások rendszerét a Foglalkoztatási Törvény rögzíti.
Az állami foglalkoztatási szerv és az állami felnőttképzési intézmény által nyújtott szolgáltatások a következők:
- munkaerő-piaci és foglalkozási információ nyújtása,
- munka-, pálya-, álláskeresési, rehabilitációs helyi foglalkoztatási tanácsadás,
- munkaközvetítés.

Álláskeresési segélyre, járadékra azok a személyek jogosultak, akik az igényléstől számítva visszamenőleges három évben legalább 360 napig dolgoztak, vagyis rendelkeznek jogosultsági idővel. A jogosultsági idő az az időtartam, amikor a munkavállaló folyamatos munkaviszonnyal rendelkezett, hossza pedig a ledolgozott napok száma. Ebbe beleszámít a vállalkozóként vagy közfoglalkoztatásban teljesített napok száma.
A folyósítás időtartama 90 nap, összege a kiszámított járulékalap 90 %-a.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

Év	15-64 év közötti állandó népesség száma (TS 0803 és TS 0804 összesen)	Álláskeresési segélyben részesülők (fő) - (TS 1101)	Álláskeresési segélyben részesülők %
2012	3 823	5	0,1%
2013	3 802	6	0,1%
2014	3 772	4	0,1%
2015	3 791	5	0,1%
2016	3 786	7	0,2%
2017	3 616	12	0,3%

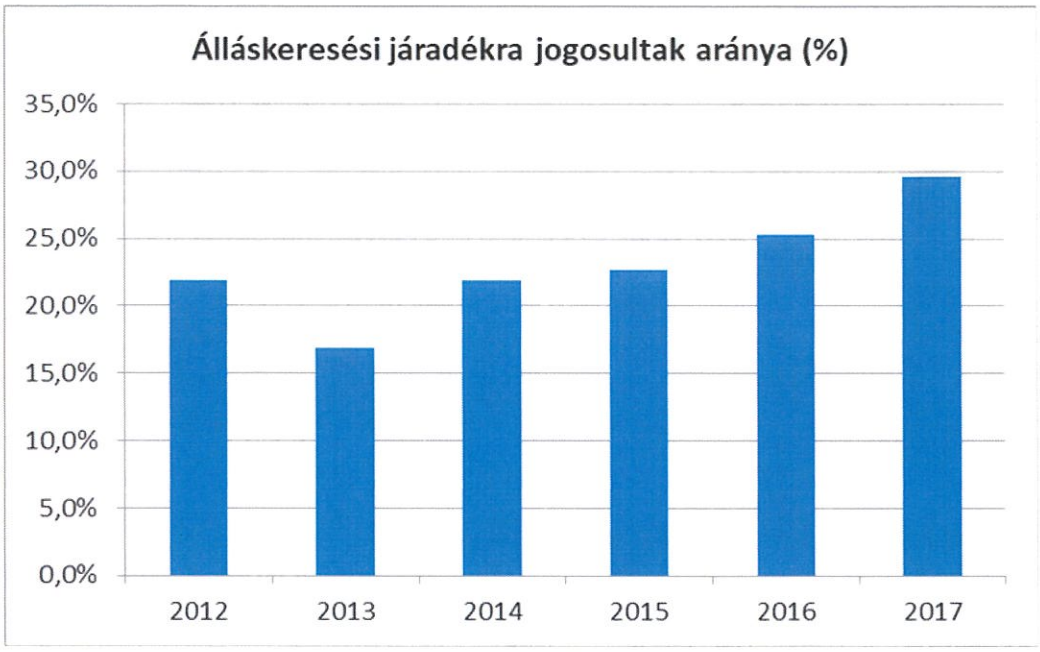
Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma

Év	Regisztrált munkanélküliek/nyilvántartott álláskeresők száma (TS 1301)	Álláskeresési járadékra jogosultak (TS 1201)	
	Fő	Fő	%
2012	195	43	21,9%
2013	176	30	16,9%
2014	115	25	21,9%
2015	88	20	22,7%
2016	72	18	25,3%
2017	69	21	29,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Amikor a foglalkoztatási osztályok által megállapított álláskeresési segély, illetve járadék folyósítása megszüntetésre kerül, akkor jelennek meg az érintettek a települési önkormányzatok rendszerében. Részükre aktív korúak ellátása kerülhet megállapításra.

Az aktív korúak ellátása a hátrányos munkaerő-piaci helyzetű aktív korú személyek és családjuk részére nyújtott ellátás. Jogosult lehet,

a) aki munkaképességét legalább 67 %-ban elvesztette, aki legalább 50 %-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, vagy akinek az egészségi állapota a rehabilitációs hatóság komplex minősítése alapján nem haladja meg az 50 %-os mértéket, vagy

b) aki vakok személyi járadékában részesül, vagy

c) aki fogyatékossági támogatásban részesül [az *a)–c)* pont szerinti személy a továbbiakban együtt: egészségkárosodott személy], vagy

d) akinek esetében a munkanélküli-járadék, álláskeresési járadék, álláskeresési segély, vállalkozói járadék (a továbbiakban együtt: álláskeresési támogatás) folyósítási időtartama lejárt, vagy

e) akinek esetében az álláskeresési támogatás folyósítását keresőtevékenység folytatása miatt a folyósítási idő lejártát megelőzően szüntették meg, és a keresőtevékenységet követően az Flt. alapján álláskeresési támogatásra nem szerez jogosultságot, vagy

f) aki az aktív korúak ellátása iránti kérelem benyújtását megelőző két évben az állami foglalkoztatási szervvel legalább egy év időtartamig együttműködött,

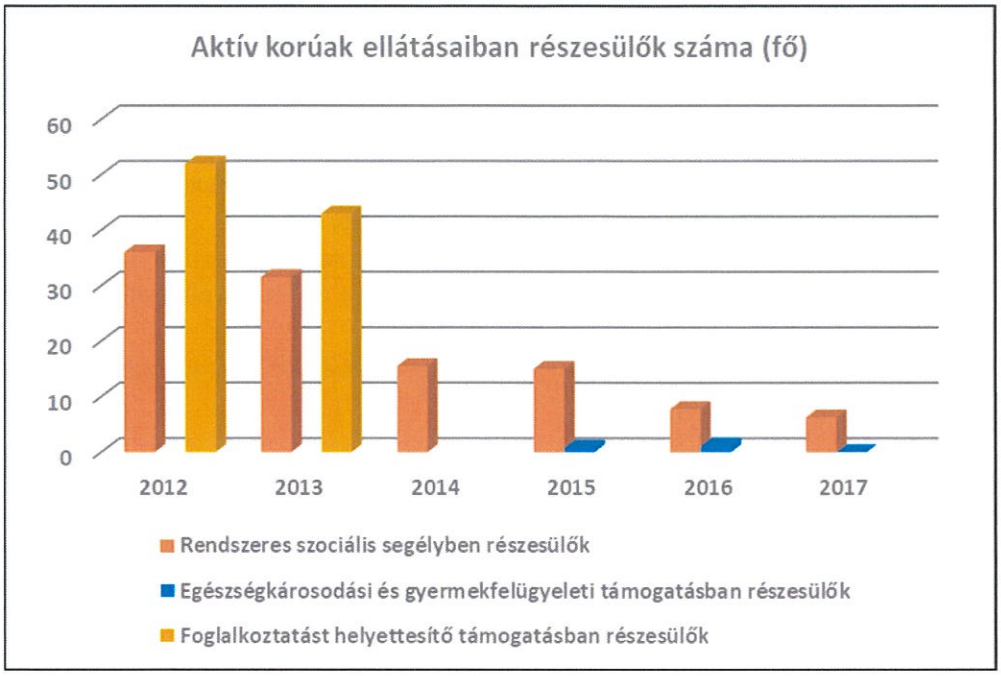
feltéve, hogy saját maga és családjának megélhetése más módon nem biztosított, és keresőtevékenységet – ide nem értve a közfoglalkoztatást, az egyszerűsített foglalkoztatásról szóló törvény szerint létesített munkaviszony keretében végzett, valamint a háztartási munkát – nem folytat. Akkor nem biztosított a megélhetés, ha a családnak az egy fogyasztási egységre jutó havi jövedelme nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 90 %-át (25.650,- Ft) és vagyona nincs.

Az ellátásra jogosultakat pénzbeli ellátásként foglalkoztatást helyettesítő támogatás illeti meg, illetve rendszeres szociális segély. A jogosultságot évente felül kell vizsgálni.
2012. évtől csak annak folyósítható az ellátás, aki a jogosultság felülvizsgálatát megelőző egy évben legalább 30 nap munkaviszonyt tud igazolni közfoglalkoztatásban vagy más foglalkoztatási jogviszony alapján. Amennyiben a feltételeknek nem tud eleget tenni, mert számára nem tudtak közfoglalkoztatás körébe tartozó munkát felajánlani, illetve a 30 nap munkavégzést egyéb módon sem tudta teljesíteni, akkor a 30 nap számításánál az általa teljesített közérdekű önkéntes tevékenység időtartamát is figyelembe kell venni.

3.3.3. számú táblázat - Aktív korúak ellátása - Rendszeres szociális segélyben, egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban, valamint foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

Év	Rendszeres szociális segélyben részesített regisztrált munkanélküliek száma (negyedévek átlaga) - TS 1401 (2015. február 28-tól az ellátás megszűnik, vagy külön válik EGYT-re és FHT-ra)	Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők átlagos száma 2015. márc. 1-től érvényes módszertan szerint (TS 5401)		Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek átlagos havi száma (2015. március 01-től az ellátásra való jogosultság megváltozott)	
	Fő	Fő	15-64 évesek %-ában	Fő	Munkanélküliek %-ában
2012	36		0,94%	52	26,67%
2013	32		0,83%	43	24,47%
2014	16		0,41%	6	0,00%
2015	15	1	0,40%	53	0,00%
2016	7	1	0,20%	32	0,00%
2017	6	0	0,17%	25	0,00%

Forrás: TeIR, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat

Aktív korúak ellátásaiban részesülők száma (fő)
60
50
40
30
20
10
0
2012
2013
2014
2015
2016
2017
Rendszeres szociális segélyben részesülők
Egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban részesülők
Foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők

3.4. Lakhalás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

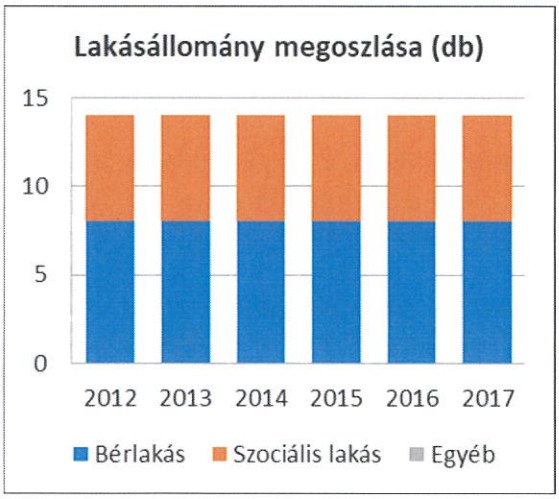
Az önkormányzati törvény a önkormányzatok ellátandó feladatai között rögzíti a lakás (és helyiség) gazdálkodást. A törvény rögzíti az önkormányzatok számára a hajléktalanság megelőzésének és a területükön hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának kötelezettségét 2013. január 1-jétől.

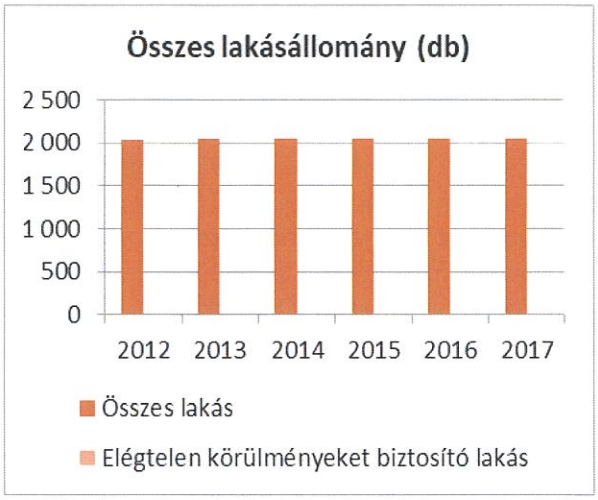
A Táttól 8 km-re lévő Esztergom városában a területek szűkössége miatt a Tátra áttelepülők aránya várhatóan tovább fog növekedni, akik számára piacképes lakásépítési lehetőségeket kívánt biztosítani az önkormányzat. Az igények kielégítésére a Kertvárosban továbbra is a Mogyorósbányai út felé a Hosszú földek irányában folytatódik a település terjeszkedése.
A lakóterületi fejlesztéseket, a kiosztható új lakóterületeket a korábban elkészült Általános Rendezési Terv már kijelölte, amelyben mintegy 240 (Ófalu 60, Újtelep 60, Kertváros 120) telek kialakításának terve jelent meg.
Jelenleg az egyik legjelentősebb lakóterületi fejlesztés a Római úti lakóterület kialakítása, melyet 2005-ben az önkormányzat – pályázati lehetőség hiányában – saját erejéből kezdett megvalósítani.
Első ütemben 41 építési telket alakítottak ki, ezeknél elkészült a teljes közművesítés, és 2006-ban megindult a telkek értékesítése. Jelenleg már nincs eladható építési telek, de a hatalmas érdeklődést tapasztalva újabb telkek kialakítása van betervezve.
A pályázati lehetőségektől függően az elkövetkező években legalább 40 építési telek kialakítására, közművesítésére készül az önkormányzat.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

Év	Lakásállomány (db) (TS 4201)	Elégtelen lakhatási körülm. bizt. lakások	Bérlakás állomány (db)	Elégtelen lakhatási körülm. bizt. lakások száma	Szociális lakásáll. (db)	Elégtelen lakhatási körülm. bizt. lakások száma	Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	Elégtelen lakhatási körülm. bizt. lakások száma
2012	2 038	0	8	0	6	0	0	0
2013	2 042	0	8	0	6	0	0	0
2014	2 042	0	8	0	6	0	0	0
2015	2 044	0	8	0	6	0	0	0
2016	2 046	0	8	0	6	0	0	0
2017	2 049	0	8	0	6	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

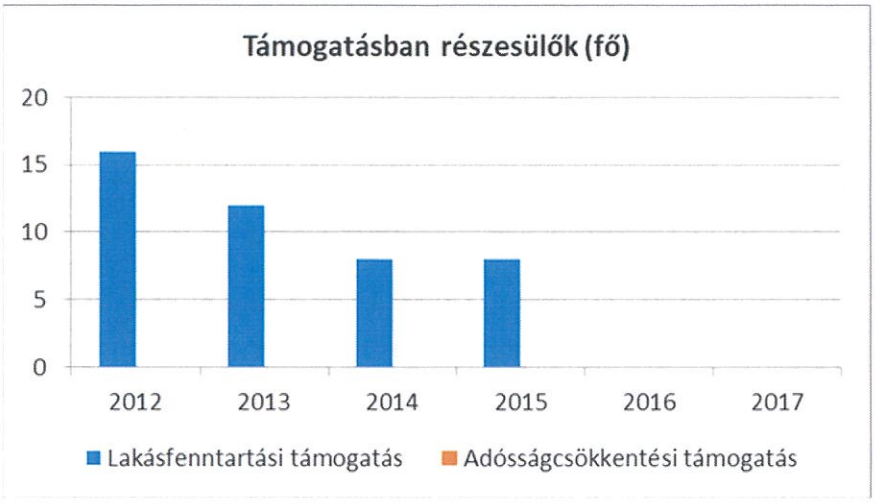

3.4.2. számú táblázat - Lakásfenntartási és adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma

Év	Lakásfenntartási támogatásban részesített személyek száma (TS 6001)	Adósságcsökkentési támogatásban részesítettek száma (TS 6101)
2012	16	0
2013	12	0
2014	8	0
2015	8	0
2016	0	0
2017	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A lakásfenntartási támogatást elsősorban természetbeni szociális ellátás formájában, és a lakásfenntartással összefüggő azon rendszeres kiadásokhoz kell nyújtani, amelyek megfizetésének elmaradása a kérelmező lakhatását a legnagyobb mértékben veszélyezteti.
2015. március 1-jétől – többek között – a lakásfenntartási támogatásra vonatkozó szabályozás hatályon kívül helyezésre került az Szt-ből.
Az önkormányzatok által korábban biztosított ellátások neve 2015. március 1-jétől egységesen települési támogatás lett. E támogatás keretében az önkormányzatok az általuk támogatandónak ítélt, rendeletükben szabályozott élethelyzetekre nyújthatnak támogatást.
Települési támogatás keretében önkormányzatunk továbbra is támogatást nyújt a lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez, de már nem lakásfenntartási támogatásként nevesíti.

Településünkön elsősorban a fűtési költségek és villanyáram költségeihez kérik a támogatást. A szolgáltatóval kötött megállapodásunk szerint a havonta készülő kimutatás alapján utaljuk számlájukra a megállapított összeget, melyet a szolgáltató ír jóvá a jogosult személy számláján. Pénzbeli kifizetés nem történik.

Adósságkezelési szolgáltatás a 10.000 fő feletti lakosságszámú településeken kötelező feladat, Táton ilyen szolgáltatás nem működik.

3.5. Telepek, szegregátumok helyzete

A téma nem releváns, nincs a településen szegregátum.

3.5.1. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete – lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva				
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	1994	40	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	100 %	100 %		
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	1994	40	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	100 %	100 %		
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	1580	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	80 %			
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma	1900	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva	95 %	0	0	0

3.6. Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény előírja, hogy a települési önkormányzat az egészségügyi alapellátás körében gondoskodik – többek között – a háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátásról, fogorvosi alapellátásról, a védőnői ellátásról, az iskola-egészségügyi ellátásról.

Az önkormányzat területén működő egészségügyi intézmények eszközállománya, felszereltsége az egészségügyi jogszabályoknak megfelelő. A vállalkozó háziorvosok, gyermekorvos és fogorvos érvényes működési engedéllyel rendelkeznek, ami azt jelenti, hogy teljesítik a kötelezően előírt feltételeket, mind tárgyi, mind személyi vonatkozásban.

2017-ben – a sikeres pályázatoknak köszönhetően – a belső felújítások után sor került a rendelők külső megújítására is. Modern nyílászárók beépítése, tetőcsere és hőszigetelés zajlott. A mozgáskorlátozottak kényelmesebb bejutása érdekében új, biztonságosabb feljárók, kapaszkodók kerültek kialakításra. Az épületek környezetében kiépült a járda, megújult a parkoló, fedett kerékpár tároló készült.
Szintén egy sikeres pályázatnak köszönhetően jelentős összegű eszközbeszerzések történtek.
A védőnői körzetekben szinte az egész bútorzat, eszközpark megújult.
A fogászati rendelőben hamarosan üzembehelyezésre kerül egy panoráma röntgenkészülék, mely nagyban megkönnyíti a páciensek ellátását.

Az elmúlt évben a település háziorvosi körzetei is csatlakoztak, részesei lettek az Elektronikus Egészségügyi Szolgáltató Térnek (EESzT). A rendszer megfelelő működéséhez az önkormányzat eszközbeszerzési pályázat révén biztosított új számítógépeket.
A fejlesztések közvetlen hatása, hogy a páciensek betegútja az elektronikus térben követhetővé válik. Az orvos az EESzt biztosította információk segítségével gyorsabban tudja felállítani a diagnózist és hatékonyabb terápiát tud megállapítani a beteg számára.

A háziorvosi munka alapfeladatai a megelőzés, a pontos diagnosztikai és hatékony kezelés, mely feladatokat a törvények és rendeletek által megszabott keretek között végzik. A törvényeket és rendeleteket időben megismerik, megtanulják és alkalmazzák a mindennapos munkájuk során. Fentiek mellett az orvosok végeznek szűrővizsgálatokat (vércukor, vérzsír, vérnyomás), alkalmanként – szponzori segítséggel – pedig prosztata szűrővizsgálatot, mikroalbuminuria szűrést, arterioráfás vizsgálatokat is tartottak.

Az ún. Táti egészségnapon a körzetek összefogásával és egy gyógyszergyártó cég támogatásával több száz személyen mértek vérnyomást, vércukrot és koleszterin értéket, valamint allergiavizsgálatra is sor került, illetve folyamatos tanácsadással, segédanyagokkal segítik a betegek egészségesebb életmódra való áttérését, továbbá felhívják figyelmüket a veszélyre, a kezdődő betegségekre.

A gyermekek egészségügyi alapellátásáról Táton egy gyermekorvos gondoskodik. A gyermekorvosi ellátás 1993. október 1-től van jelen a településen, és Mogyorósbánya község gyermekeit is ellátja. A gyermekorvosi tevékenység mellett iskolaorvosi tevékenységet is végeznek a településen működő iskolákban és óvodákban egyaránt. Az ellátáshoz szükséges személyi és tárgyi feltételek maximálisan biztosítottak. A gyermekorvosi rendelő a hét öt napján várja a pácienseket.

A védőnői szolgálat személyi és tárgyi feltételei adottak a településen. A védőnők közalkalmazottként végzik munkájukat, fogadóórát Táton két körzetben tartanak.
Elvégzik az iskolai szűrővizsgálatokat, szervezik az oltásokat. A kötelező feladatellátáson túl előadásokat tartanak az egészséges életmódra nevelés jegyében.
Gyakorlati oktatóként részt vesznek az elsősegély tanfolyamokon, versenyekre kísérik a tanulókat, ahol rendre jó helyezéseket érnek el.
Megfelelő végzettség birtokában igény szerint méhnyakrák szűrést is végeznek.

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

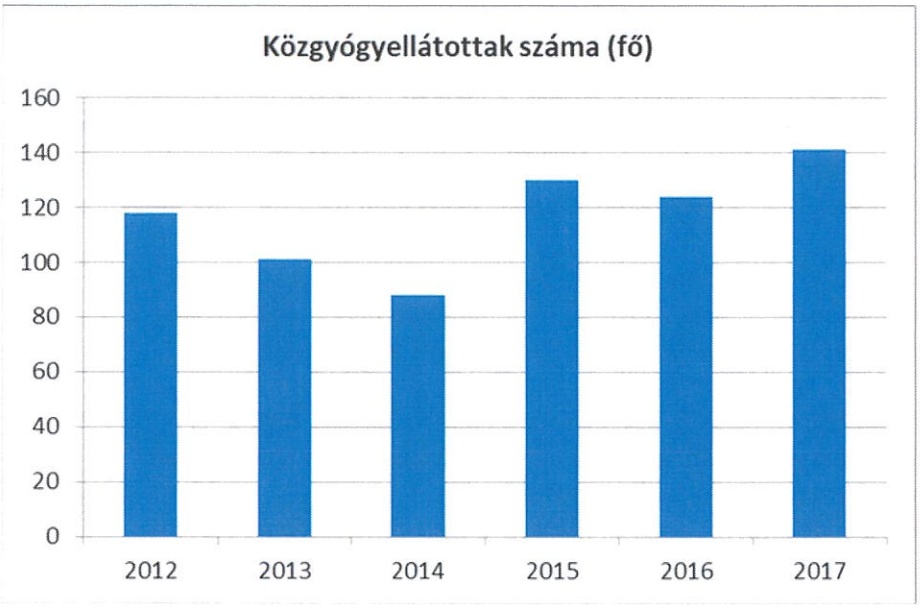
Év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma (TS 4401)	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgáltatások száma (TS 4301)	A házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma (TS 4501)
2012	0	3	1
2013	0	3	1
2014	0	3	1
2015	0	3	1
2016	0	3	1
2017	0	3	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.2. számú táblázat - Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Év	Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma (TS 5601)
2012	118
2013	101
2014	88
2015	130
2016	124
2017	141

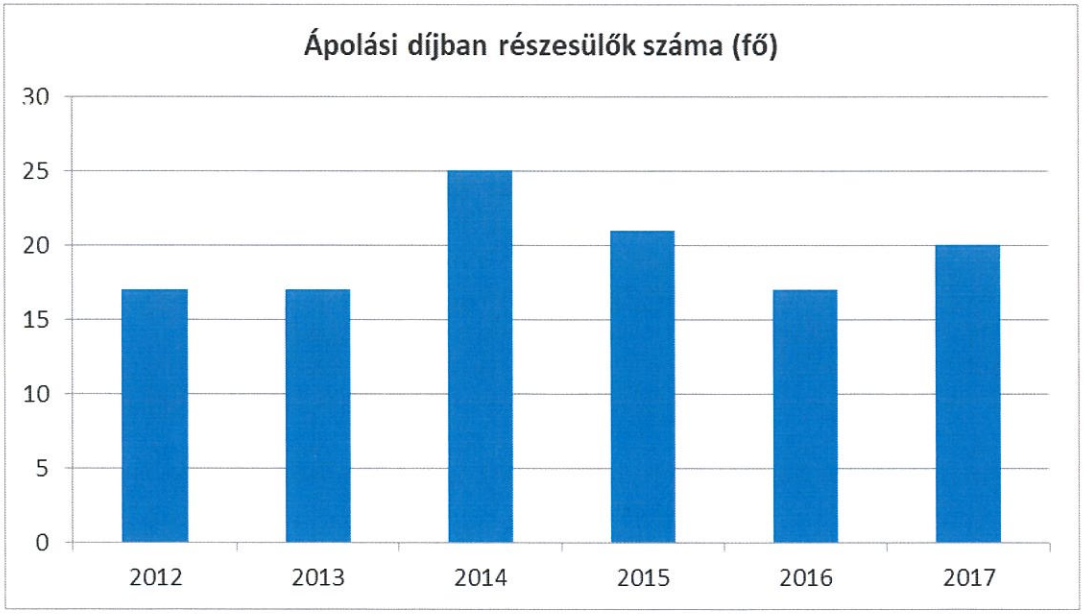
Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat - Ápolási díjban részesítettek száma

Év	Ápolási díj, alanyi jogon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5901)	Ápolási díj, méltányossági alapon: támogatásban részesítettek évi átlagos száma (TS 5902)	Összesen
2012	9	8	17
2013	17	0	17
2014	25	0	25
2015	21	0	21
2016	17	0	17
2017	20	0	20

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A szociálisan rászorultak részére a személyes gondoskodást az állam, valamint az önkormányzatok biztosítják. A személyes gondoskodás magában foglalja a szociális alapszolgáltatásokat és szakosított ellátásokat.
Településünk lakói számára biztosított a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés, idősek nappali ellátása.

A lakosságszám alapján nem kötelezően ellátandó feladat a települési önkormányzat számára az ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos idősek otthonának működtetése, ugyanakkor a településen a szervezett intézményes szociális ellátás, több mint 30 éves múltra tekint vissza.

Az otthon célja, az öregség és betegség ellenére növelni, de legalább szinten tartani az idős emberek képességeit, hogy megtarthassák autonómiájukat, szellemi és pszichés frissességüket.
Az intézmény alapító szerve és fenntartója: Tát Város Önkormányzata.
Feladata: idősek ellátása, ápolás-gondozás bentlakással, nappali ellátás idősek klubja keretében. Ez utóbbi ellátási területe a városra korlátozódik, a bentlakásos intézményrész ellátási körzete Komárom-Esztergom megye egész területe, szabad férőhelyek esetén az ország bármely települése.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

Táton a különböző egyesületek, alapítványok és közalapítványok igen nagy számban képviseltetik magukat, melyek közül a helyiek széles palettával rendelkező kulturális háttérrel bíró szervezeteknek lehetnek tevékeny tagjai.
A bejelentett civil szervezetek a környezet védelmétől, a nyugdíjas és időskorú lakosság foglalkoztatásán keresztül a modern tánccsoportokig számtalan tevékenységet ölelnek fel a kulturális élet szinte minden területén. Több mint egy tucat alapítvány, közalapítvány és számos be nem jegyzett szervezet tevékenykedik a településen.

A táti művelődés és kultúra mozgatórugója Tát Város Önkormányzata Kultúrház és Könyvtár. Az intézményben dolgozók munkájának célja a helyi kulturális értékek, felkutatása, ápolása, közvetítése. Feladatuk, hogy mindenki számára hozzáférhetővé tegyék a múlt és a jelen alkotásait, hogy a kultúra minden ágát közvetíthessék a település lakói felé.

A Kultúrház és Könyvtár átlagosan heti 50-60 órás nyitvatartásával igen fontos szerepet tölt be helyiek kulturális életében. Az intézményben működik a városi könyvtár, a teleház és egy kiállító helyiség, a Táti Galéria is. Ők fogják össze és szervezik a település kulturális életét, helyet biztosítanak különböző civil szervezeteknek, azok rendezvényeinek és mindenben segítik munkájukat.
Többek között társadalmi, családi és művészeti rendezvényeket tartanak. Fentieken túl családi és egészségügyi programoknak adnak helyet, segítik az iskolák, óvodák munkáját. Részt vesznek a helyi TV műsorának, a város közéleti lapjának, a Táti Walzernak, valamint a település honlapjának szerkesztésében, amely utóbbiak a Táti Teleházban kapják meg végső formájukat.
A Kultúrházban tart rendszeres fogadóórát a Táti Horgász és Környezetvédő Egyesület.
Helyet adnak a Mazsorett és Formációs Tánccsoport, a Német Nemzetiségi Dalkör, Férfi Kórus, Német Nemzetiségi Fúvószenekar és a Nyugdíjas Klub Vegyeskórusa próbáinak, rendezvényeinek.
A Szerdai festők és a – mára országos hírnevű – Porcelánbaba Klub is itt tartja heti foglalkozásait.

Tát legfontosabb sportlétesítményei a nagypályás labdarúgó pálya, a hozzá tartozó edzőpálya, továbbá 3 db salakos teniszpálya és az iskola tornacsarnoka.
Az iskola mindkét épületében van tornaterem és sportpálya, így a gyermekek a városban több helyszínen is tudnak sportolni.
2017-ben alakult meg a Duna-Gerecse Kerékpáros és Szabadidősport Egyesület. Céljuk az egészséges életmód, a mozgás, sportolás széleskörű elterjesztése, szabadidős sporttevékenységek népszerűsítése is biztosítása minden korosztály számára.

A téli sport szerelmeseinek jelent igen izgalmas kikapcsolódást és rekreációs élményt a minden évben felépített jégsátor, ahova nemcsak helyből, hanem a térség többi településéről is érkeznek a korcsolyázni vágyók. A Táti Tigrisek Jégkorong SE három korosztályban Szupermini (U-8), Mini (U-10) és Előkészítő (U-12) nevel tehetségeket a jégkorong számára.
A hét szinte minden napján van lehetőség testmozgásra az egészségmegőrzés jegyében, hiszen aerobik, jóga, zumba, salsa órák közül lehet választani, melyekhez a Kultúrház biztosítja a helyszínt.

1991. december 1-én az illetékes bíróság jogilag engedélyezte és bejegyezte a Táti Helytörténeti Értékmentő Alapítvány működését.
Az alapítvány politikamentes, oktatási célt szolgáló közösségi kezdeményezés.
Célkitűzései:

- Tát lakossága történelmi tudatának fejlesztése, a szülőföld szeretetének erősítése, a hagyományok és a helyi népi kultúra ápolása, megújítása,
- a település bel- és külterületének természeti környezetének védelme, fejlesztése, a település fásítása, parkosítása, szépítése,
- a település műemlékeinek helyreállítása, a meglévő műtárgyak védelme és dokumentálása,
- a helyi néprajzi kutatások koordinálása és támogatása, a Táton élő nemzetiségek művelődési és kulturális hagyományainak ápolása és támogatása,
- a nyelvművelő klubok, szakkörök, hagyományápoló művészeti csoportok támogatása,
- a település kulturális, egészségügyi és oktatási intézményei fejlesztésének támogatása,
- a városi közintézmények építési lehetőségeinek bővítése,
- a helyi vállalkozási és munkahely-teremtési lehetőségek segítése,
- a település lakosai szociális körülményeinek javítása.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A téma nem releváns, településünkön nem élnek romák, nem működik roma kisebbségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők (és a romák) helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
nem minden munkanélküli regisztráltatja magát a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálatnál	tájékoztatás a regisztráció fontosságáról, a lehetőségről
a közfoglalkoztatásból nehéz átlépni az elsődleges munkaerőpiacra	megfelelő képzések, átképzések szervezése
fizikai és mentális alkalmatlanság a foglalkoztatásra	megfelelő támogatási rendszer kialakítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Az Országgyűlés 1991. évi LXIV. törvényében kihirdette a Gyermekek Jogairól szóló ENSZ Egyezményt, majd elfogadta a 47/2007. (V. 31.) sz. határozatával a „Legyen Jobb a Gyermekeknek 2007-2032" Nemzeti Stratégiát. A dokumentum fő célja volt, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. Ez minden gyermekre kiterjed, de azokra a gyermekekre kell hangsúlyt helyezni, akiknek érdekei a legjobban sérülnek.

Születésünk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy milyen családba születünk, hazánk melyik térségében, kis településen vagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre minden helyzetben törekedni kell, a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen megfelelő információval, tudja, milyen ellátások illetik meg, A szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó törekvése, hogy irányelveknek megfelelő, egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

A gyermekszegénység csökkentése átfogó, minden ágazatra kiterjedő intézkedéseket igényel. Az egyes gyermekvédelmi szolgáltatások egymással összhangban álló és egymásra épülő intézkedéseit kell meghozni, amelyek a gyermek megszületésének pillanatától segítenek az esélyek javításában. A szegénységben vagy szegénység kockázatával élő gyermekek sajátos csoportját alkotják a fogyatékos gyermekek. A fogyatékos gyermeket nevelő családok helyzete az átlagosnál sokkal nehezebb, különösen a halmozottan fogyatékos gyermeket nevelő családok esetében figyelhető meg.

A gyermekek helyzetének elemzéséhez kapcsolódó néhány definíció;
Veszélyeztetettség:
olyan – a gyermek vagy más személy által tanúsított magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza.
Védelembe vétel:
a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedés.
A kialakult veszélyeztetettség megszüntetése érdekében a gyermek védelembe vétele a gyermekjóléti szolgáltatás feladata. Ha a szülő vagy más törvényes képviselő a gyermek veszélyeztetettségét az alapellátások önkéntes igénybevételével megszüntetni nem tudja, vagy nem akarja, de alaposan feltételezhető, hogy segítséggel a gyermek fejlődése a családi környezetben mégis biztosítható, a település jegyzője a gyermeket védelembe veszi.
Hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű:
az a gyermek, tanuló, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát családi körülményei, szociális helyzete miatt megállapították.
E csoporton belül halmozottan hátrányos helyzetű az gyermek, tanuló, akinek törvényes felügyeletét ellátó szülője, óvodás gyermek esetén a gyermek három éves korában, tanuló esetén a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen. Halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

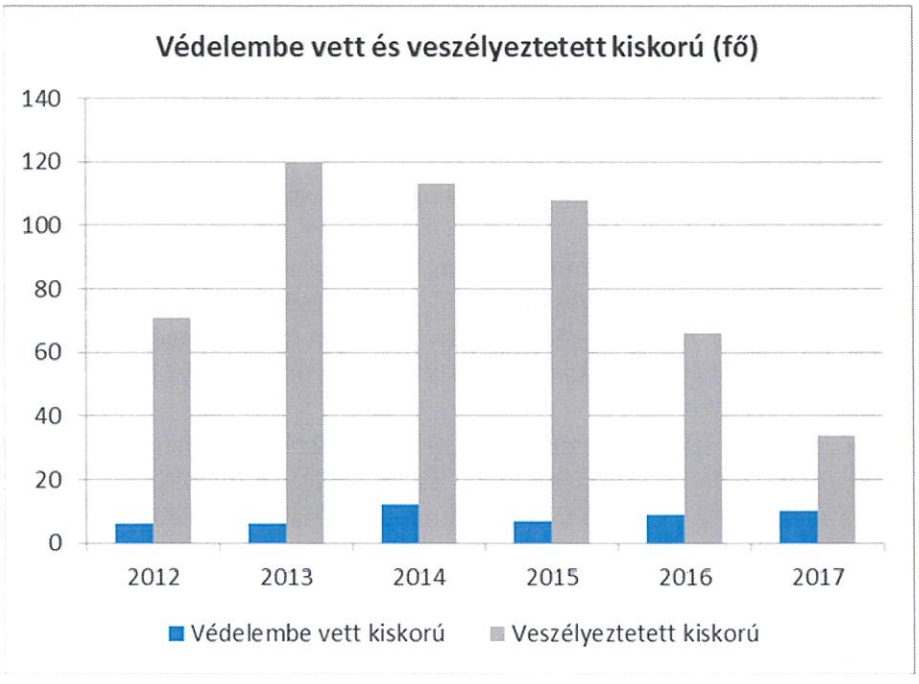
A gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére irányuló tevékenységet pénzeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások, valamint hatósági intézkedések segítik, biztosítják.

A leggyakoribb támogatási formák és hatósági intézkedések:
- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény,
- kiegészítő gyermekvédelmi támogatás,
- kedvezményes gyermek-étkeztetés,
- óvodáztatási támogatás,
- védelembe vétel,
- családba fogadás,
- ideiglenes hatályú elhelyezés,
- átmeneti nevelésbe vétel.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

Év	**Védelembe vett kiskorú gyermekek száma december 31-én** (TS 3001)	**Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma december 31-én** (TS 3101)
2012	6	71
2013	6	120
2014	12	113
2015	7	108
2016	9	66
2017	10	34

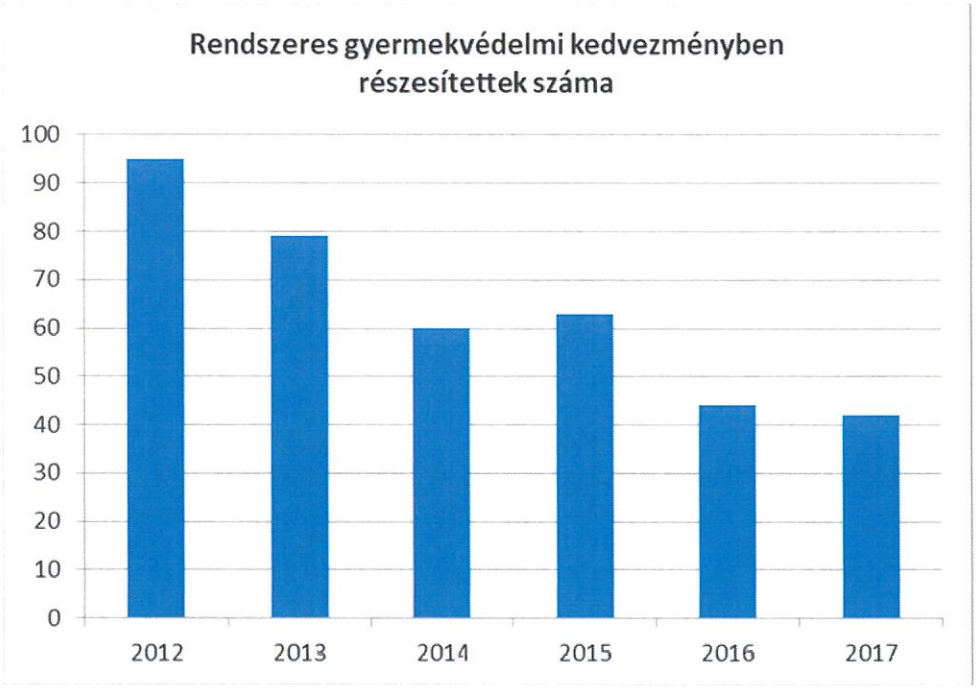
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma

Év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek évi átlagos száma (TS 5801)
2012	95
2013	79
2014	60
2015	63
2016	44
2017	42

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

Év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezm. étkezésre jog. száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támog. részesülők száma	Nyári étkezt. részesülők száma
2012	14	35	36	95	0	0
2013	16	41	40	141	0	0
2014	10	46	39	211	0	0
2015	11	34	54	235	0	0
2016	118	32	48	238	0	5
2017	125	24	42	314	0	4

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

4.1.4. számú táblázat – Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

A kérdés nem releváns.

4.2.1. számú táblázat – A településen szegregált lakókörnyezetben élő gyermekek

A kérdés nem releváns.

4.2.2. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete

A kérdés nem releváns.

4.2.3. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A kérdés nem releváns.

4.2.4. számú táblázat – Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

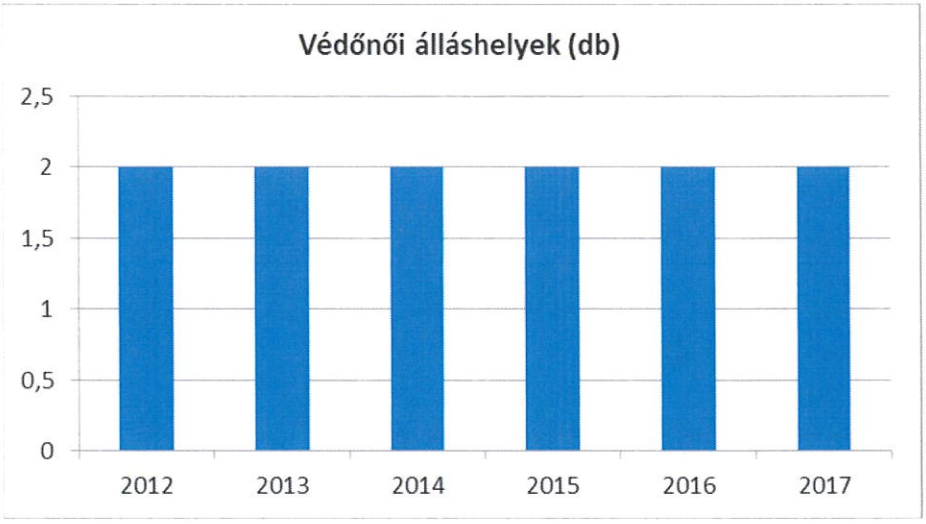
A kérdés nem releváns.

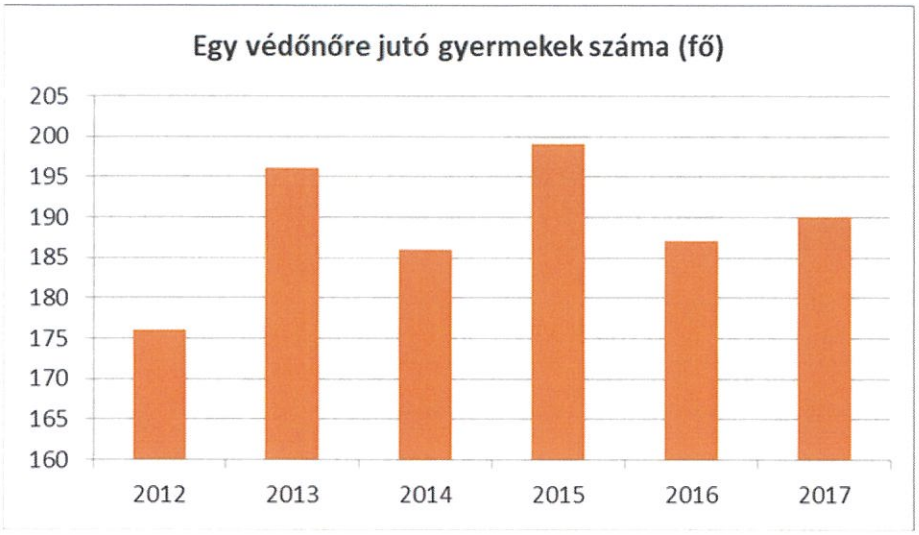
4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

Év	Betöltött védőnői álláshelyek száma (TS 3201)	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2012	2	176
2013	2	196
2014	2	186
2015	2	199
2016	2	187
2017	2	190

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az országos átlag szerint 300 gyermek ellátása jut egy védőnőre, jogszabály szerint pedig maximum 250 gyermeket láthat el.
Fenti táblázatból látható, hogy településünkön – a növekedés ellenére – nagyon optimális az ellátás.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

Év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma	Házi gyermekorvosok száma (TS 4601)
2012	0	4723	736	0	1
2013	0	4756	733	0	1
2014	0	4769	710	0	1
2015	0	4766	717	0	1
2016	0	4762	692	0	1
2017	0	4767	687	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

Év	Önkormányzati bölcsődék száma (TS 4801)	Bölcsődébe beírt gyermekek száma (TS 4701)	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Nem önkormányzati bölcsődék száma (munkahelyi, magán stb.)
2012	1	16	0	0
2013	1	14	0	0
2014	1	13	0	0
2015	1	14	0	0
2016	1	14	0	0
2017	1	14	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.3.4. számú táblázat - Bölcsődében és családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

Év	Működő (összes) bölcsődei férőhelyek száma	Működő, önkormányzati bölcsődei férőhelyek száma	Egyéb, nem önkormányzati bölcsődei (munkahelyi, magán stb.) férőhelyek száma	Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma (december 31-én) (TS 4901)
2012	14	14	0	0
2013	14	14	0	0
2014	14	14	0	0
2015	14	14	0	0
2016	14	14	0	0
2017	14	14	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Intézményi

4.3.4. számú táblázat - Családi napköziben engedélyezett férőhelyek száma

A kérdés nem releváns.

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai (A táblázat kitöltése és elemzése opcionális.)

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	3	
Hány településről járnak be a gyermekek	7	
Óvodai férőhelyek száma	237	
Óvodai gyermekcsoportok száma (gyógypedagógiai neveléssel együtt)	8	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	05-től 17-ig	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	4 hét	
Személyi feltételek	**Fő**	**Hiányzó létszám**
Óvodapedagógusok száma	13	1
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	13	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	8	0
Kisegítő személyzet	9	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.2. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

Év	3-6 éves korú gyermekek száma	Óvodai gyermekcsop. száma - gyógyped. nev. együtt (TS 2401)	Óvodai férőhelyek száma (gyógyped. nev. együtt) (TS 2801)	Óvodai feladatellátási helyek száma (gyógyped.nev. együtt) (TS 2701)	Óvodába beírt gyermekek száma (gyógyped. nev. együtt) (TS 2601)	Óvodai gyógypedagógiai gyermekcsop. száma (TS 2501)
2012	186	8	237	1	194	0
2013	178	7	195	3	155	0
2014	179	7	200	3	152	0
2015	189	7	160	3	158	0
2016	201	8	160	3	175	0
2017	195	8	160	3	171	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Tát Város Önkormányzati Napköziotthonos Óvodája a nevelési oktatási feladatokat 2006. júliusától intézményi társulás keretében látja Mogyorósbánya óvodájával. A táti óvoda mellett a mogyorósbányai óvoda egy csoporttal működik, mint tagóvoda.

Intézmény székhelye: 2534. Tát, Móricz Zsigmond 1-3.
Intézmény fenntartója: Tát Város Önkormányzata
Intézmény működési területe: Tát, Mogyorósbánya.
Intézmény típusa: Napköziotthonos Óvoda
Az intézmény kötelező feladatai:

- Óvodai nevelés, iskolai életmódra felkészítés
- Nemzetiségi oktatás:
  - Tát Város illetékességi területén, valamennyi telephelyen német nyelvű nemzetiségi kisebbségi óvodai nevelés
  - Mogyorósbánya Tagintézményben szlovák nyelvű nemzetiségi kisebbségi óvodai nevelés
- Óvodai intézményi étkeztetés
- Logopédiai ellátás: szükséglet szerint

Szakmai egységei: - Bölcsődei ellátás

A Család-és Gyermekjóléti Szolgálat ellátási körzete Tát és Mogyorósbánya.

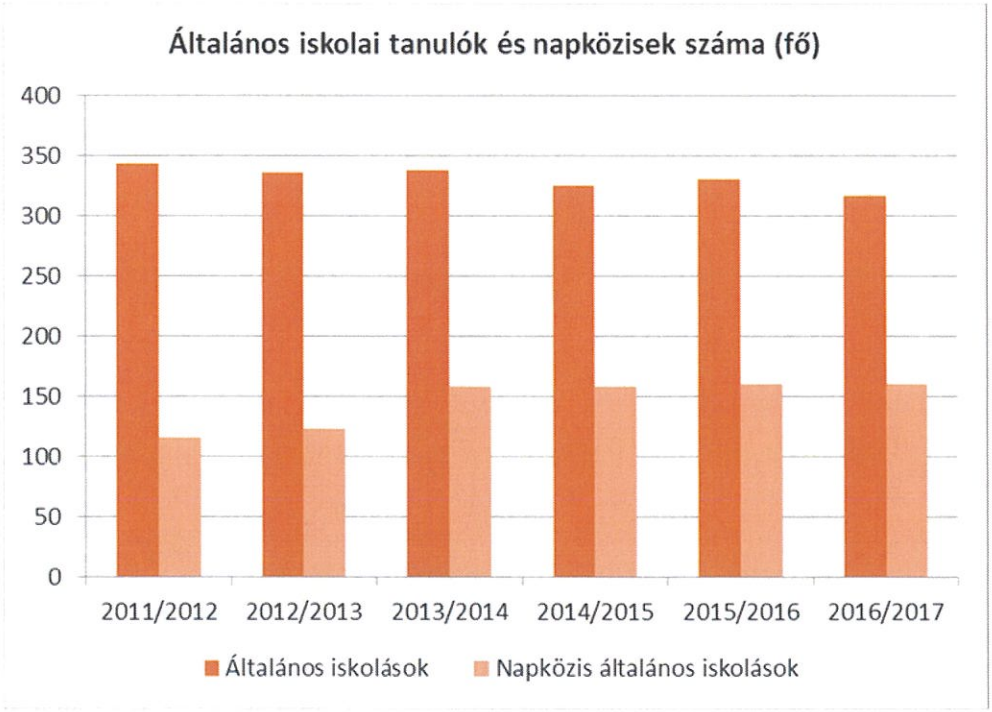
A Szolgálat az alábbi szolgáltatásokat nyújtja:

- Igény alapján a családban felmerülő problémák megoldásában való közreműködés, amely nem érinti az intim szféra területeit
- A felmerülő problémák okainak feltárása
- Tájékoztatás, tanácsadás
- Segítségnyújtás a hivatalos eljárásokban, az ellátások igénybevételéhez szükséges nyomtatványok kitöltésében
- Egyéni esetkezelés keretein belül segítő beszélgetés
- Lehetőségekhez mérten tárgyi adományok juttatása (elsősorban ruhanemű, játékszerek)
- A családban felmerülő konfliktusok kezelésében segítségnyújtás
- Életvezetési problémákban tanácsadás

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanulók száma, általános iskolai napközis tanulók száma

Tanév	Ált. iskola 1-4. évfolyamon tanulók száma (gyógyped. oktatással együtt) (TS 1801)	Ált. iskola 5-8. évfolyamon tanulók száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 1901)	Általános iskolások száma	Napközis általános iskolai tanulók száma a nappali oktatásban (iskolaotthonos tanulókkal együtt) (TS 1701)	
	fő	fő	fő	fő	%
2011/2012	155	188	343	116	33,8%
2012/2013	159	177	336	123	36,6%
2013/2014	191	147	338	158	46,7%
2014/2015	190	135	325	158	48,6%
2015/2016	187	143	330	160	48,5%
2016/2017	181	136	317	160	50,5%

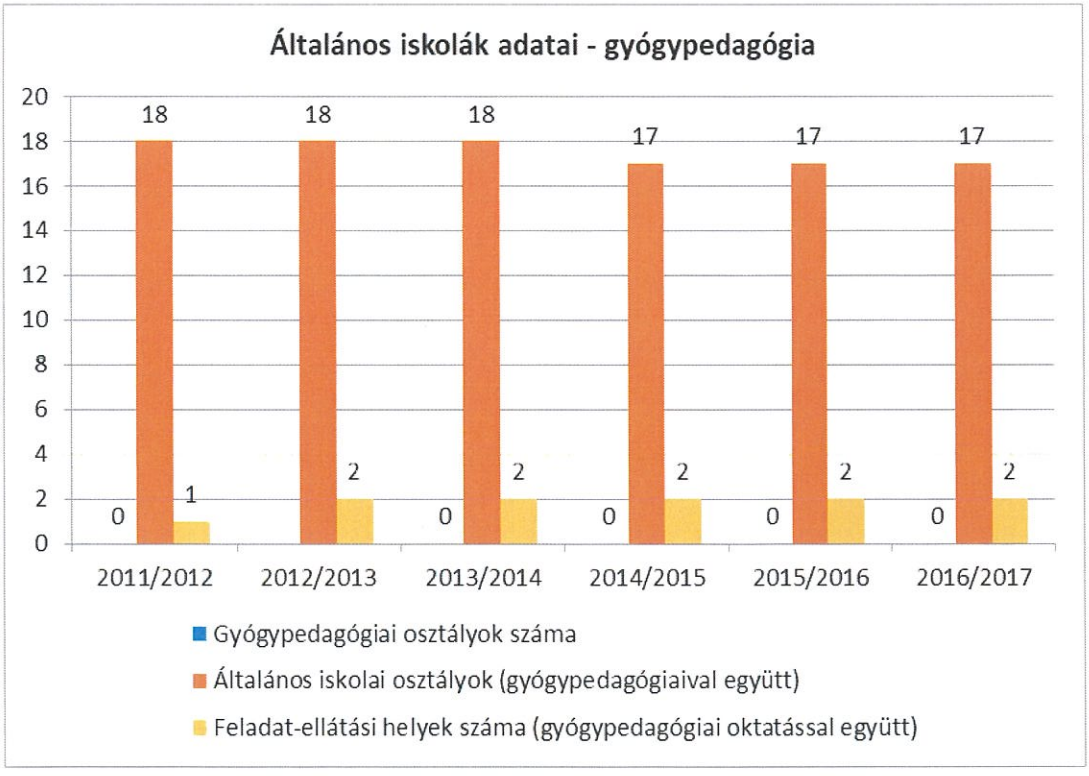
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai: osztályok, gyógypedagógiai osztályok, feladatellátási helyek

Tanév	Az általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban (a nappali oktatásban) (TS 2101)	Az általános iskolai osztályok száma (a gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2201)	Általános iskolai feladat-ellátási helyek száma (gyógypedagógiai oktatással együtt) (TS 2001)
	1-8 évfolyamon összesen	1-8 évfolyamon összesen	db
2011/2012	0	18	1
2012/2013		18	2
2013/2014	0	18	2
2014/2015	0	17	2
2015/2016	0	17	2
2016/2017	0	17	2

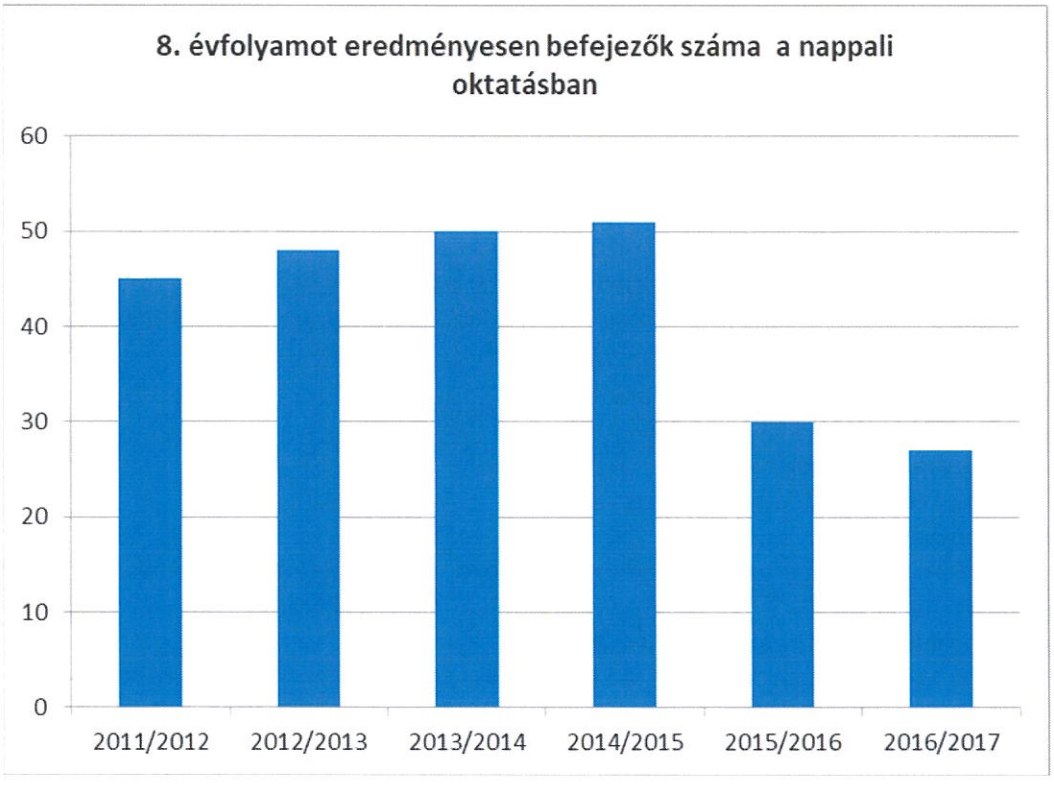
Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

Tanév	A 8. évfolyamot eredményesen befejezte a nappali oktatásban (TS 2301)
	Fő
2011/2012	45
2012/2013	48
2013/2014	50
2014/2015	51
2015/2016	30
2016/2017	27

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az egyenlő bánásmód követelménye kiterjed minden olyan nevelésre, oktatásra, képzésre, amely államilag jóváhagyott vagy előírt követelmények alapján folyik, vagy amelynek megszervezéséhez az állam közvetlen költségvetési támogatást nyújt.

A településünkön működő két intézmény teljes mértékben alkalmas az esélyegyelőség feltételeinek biztosítására, hiszen az oktatás az egyéni képességek, intenzív tevékenységközpontú fejlesztésén alapul. A pedagógusok a fejlődésben elmaradott gyermekek érdekében egyénre szabott fejlesztési terv alapján gyakorolnak hatást, így mindegyikük képességét a saját lehetőségeihez képest igyekeznek fejleszteni. A sajátos nevelési igényű gyermekek mindennapi szokásainak kialakítása megegyezik a többi gyermek szokásaival, figyelembe véve természetesen a sérülés jellegét és mértékét. Mindez biztosítja a szegregációmentességet.

A sajátos nevelési igényű gyermekek a többi diákkal közös tanterv szerint tanulnak, ügyelve a képességek egyedi fejlesztésére. A tapasztalatok szerint az SNI-s diákok teljesítménye nem marad el a többiekétől, a tanórákon és az azokon kívüli közösségi programokban részt vesznek, sem az érintett gyermekek, sem szüleik részéről nem érkezett panasz esetleges hátrányos megkülönböztetésüket illetően.

A tanulási nehézségekkel küzdő gyermekek felzárkóztatását egyéni fejlesztéssel végzik a nevelők. A tagintézménnyel együtt 42 fő tanuló rendelkezik a nevelési tanácsadó szakvéleményével – beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarral küzd – valamint 15 fő az SNI tanulók száma.
A velük való foglalkozás speciális feladat, melyben nagy segítséget jelent a két fejlesztő pedagógus iskolai munkája.
Ugyanakkor fel kell készülni a tanulási, magatartási, beilleszkedési gondokkal küszködő tanulók egyre nagyobb létszámára. Ők nehezen alkalmazkodnak a tanórák rendjéhez, nehéz a figyelmüket 45 percen át fenntartani. Ehhez szükséges a pedagógusok módszertani megújulása, valamint lehetőség biztosítása a kiscsoportokban való foglalkoztatásra. Segítséget jelentene több fejlesztő pedagógus alkalmazása.

Fontos feladat egyéni fejlesztéssel a tehetséges tanulók további segítése, szakkörök, kiscsoportos foglalkozások keretében. Ennek hatékonyságát bizonyítják a versenyeken elért eredmények.

Tanórákon kívül, a délutánra szervezett sportkörökkel biztosított a mindennapos testmozgás, továbbá lehetőség van gyerek-jóga, zumba, szertorna, akrobatikus tánc, kick-boksz és aikido órák látogatására.
A szabadtéri sportolási helyek, eszközök fejlesztésére, bővítésére viszont nagy szükség lenne.

A település általános iskolája korábban két épületrészben működött alsó és felső tagozattal.
2007. szeptembertől a falusi épületben kizárólag 1-4 évfolyamban a kertvárosi épületben 5-8 évfolyamon történik az oktatás. Mogyorósbányával társulási megállapodás jött létre 2006-ban.
2007-től Mogyorósbányán 1-4 évfolyamon folyik az oktatás.

Intézmény székhelye: 2534. Tát, Szent István út 27.
Tagintézmény: Mogyorósbánya, Petőfi S u 1
Intézmény működési területe: Tát, Mogyorósbánya.
Intézmény alaptevékenysége:

- nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás, intézményi vagyon működtetésével együtt
  - német nyelvű nemzetiségi oktatás 1-8 évfolyam
  - szlovák nyelv nemzetiségi oktatás 5-8 évfolyamban Mogyorósbányáról bejárók részére
  - emelt szint számítástechnikai képzés
  - logopédiai ellátás: szükséglet szerint
- tanulók intézményi étkeztetése
- napközi otthonos és tanulószobai ellátás
- tanórán kívüli szabadidős tevékenységek, szakkörök

Az iskola feladata a korszerű, tudományos alapokon nyugvó, tovább építhető ismeretanyag közvetítése, tanítása, az erkölcsi nevelés. Ebben a munkában figyelembe veszik a közösség, az adott gyermek képességeit.

A központilag meghatározott feladatrendszer kiegészül egyéni, az iskola Alapító Okiratában meghatározott – az önkormányzat által támogatott – célokkal:

- egyrészt a német nemzetiségi nyelv oktatásával, melynek kettős célja van: a nemzetiségi nyelv tanítása mellett a nemzetiségi hagyományok megismertetése, elmélyítése,
- másrészt a számítástechnika emeltszintű oktatásával kedvező személyi- és technikai feltételek mellett a harmadik osztálytól kezdődően.

A III. Béla Általános Iskola „A" épülete

A III. Béla Általános Iskola „B" épülete

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása	személyre szabott fejlesztés megfelelő létszámú fejlesztő pedagógussal
szabadtéri sportolási helyek, eszközök szűkössége	fitnesz park létesítése, játszótér kialakítása
óvodai kerti játékok elavultsága	óvodai kerti játékok korszerűsítése, bővítése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

A nők munkaerő-piaci esélyegyenlőségét tekintve a hagyományos nemi szerepeket érintő felfogás következtében, a gyermekvállalás,- nevelés a nők életpályáját kedvezőtlenül befolyásolja, szűkíti térbeni és időbeni mozgásterüket, mivel elsősorban a nők vállalnak nagyobb részt a családi és háztartási teendők ellátásában. E felfogás általánossága folytán a munkáltatók esetenként a férfiakénál korlátozottabb rendelkezésre állásukkal számolnak, így az utóbbiakat részesítik előnyben a foglalkoztatásnál.
A nemekhez kötődő sztereotípiák tudati beágyazottsága, az aránytalan otthoni munkamegosztás társadalmi tény, így lényeges megjegyezni, hogy nem a munkáltató kizárólagos felelőssége, hogy mindez a munkahelyeken nemekhez igazított elvárásokat és teljesítményértékelést eredményez.
A munkahelyi esélyegyenlőség biztosításához korszerű családbarát megközelítés szükséges, amelynek alapvető eleme a nemek közötti egyenlőség elősegítése a munkahelyen és a magánéletben egyaránt. Elengedhetetlen az egyenlő munkáért egyenlő bért elvének következetes megvalósítása, a rugalmas munkavégzés lehetőségének bővítése, illetve a távmunka gyakorlatának elterjesztése, a részmunkaidős foglalkoztatásban rejlő lehetőségek kiaknázása.

A kisgyermekes nők problémáin túl ki kell térni az ötvenen túli nők munkaerő-piaci helyzetére. A rossz egészségi állapot, a női szerepekről való gondolkodás és az iskolai végzettség mind meghatározza foglalkoztatásukat. Bár az 55-64 éves korosztály aktivitása az utóbbi években növekedett – ami részben a nyugdíjrendszer változásainak köszönhető – az alacsony iskolai végzettség, a rossz egészségi állapot, a nyelvismeret hiánya, mind hozzájárulnak az idősödő nők inaktívvá váláshoz.
Alapvető probléma az alacsony iskolai végzettség. Az 55-64 év közötti korosztályban csaknem minden harmadik nő alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, ami nem felel meg a munkaerő-piaci elvárásoknak. Az általános iskolai végzettséggel elérhető munkahelyek általában komoly fizikai erőnlétet kívánnak, amit viszont egészségi állapotuk miatt nem tudnak, vagy nem szívesen vállalnak.

Statisztikák (2011.) alapján tudható, hogy az 55-64 éves kor közötti alapfokú végzettséggel rendelkező nők közül csak minden ötödiknek van munkája, míg a felsőfokú végzettséggel rendelkező nők közül minden második nő dolgozik.
Bár a nők foglalkoztatottsága mindig alacsonyabb volt a férfiakénál, az elmúlt években ez az arány közeledik egymáshoz, sajnos nem azért, mert a nők több munkahelyet töltenének be, hanem mert a munkaerő-piac átalakulása, valamint az idősebbek munkaerő-piaci hátrányai a férfiakat sem kerülik el.

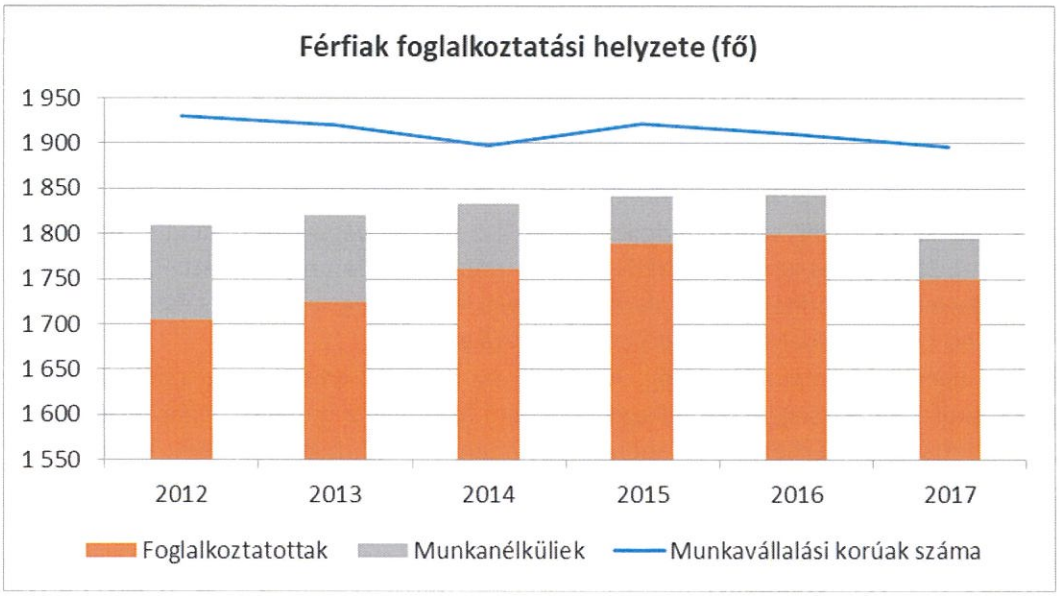
Az európai uniós átlaghoz képest nagyon korán, akár már a negyvenes évek közepén elkezdődik az egészségi állapot romlása. (KSH 2009-es Európai Lakosság Egészségfelmérése) Az 55-64 éves korosztályban nagyon sokan számoltak be arról, hogy legalább 6 hónapja krónikus betegségben szenvednek, hogy egészségi problémájuk mindennapi tevékenységeikben korlátozta őket.
Érdekes adat, hogy egészségi állapotukat a felsőfokú végzettségűek akkor is jobbra értékelik, ha ugyanolyan krónikus betegségekben szenvednek, mint alacsonyabb iskolai végzettségű kortársaik.

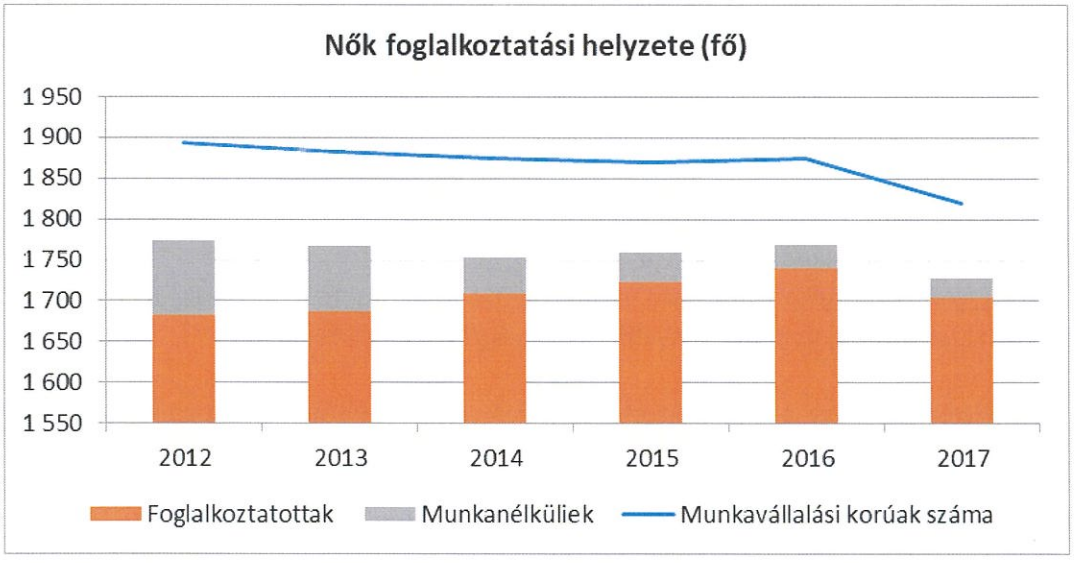
Magyarországon megfigyelhető, hogy a nők alapvetően mihamarabb szeretnének nyugdíjba vonulni, a családdal való foglalkozás vagy egészségi problémák miatt. A 2011. évben bevezetett „Nők 40 korkedvezmény" értelmében a nők 40 év szolgálati idő után nyugdíjba mehetnek akkor is, ha még nem érték el a 65 éves kort. Azóta több mint 200 ezren éltek ezzel a lehetőséggel.

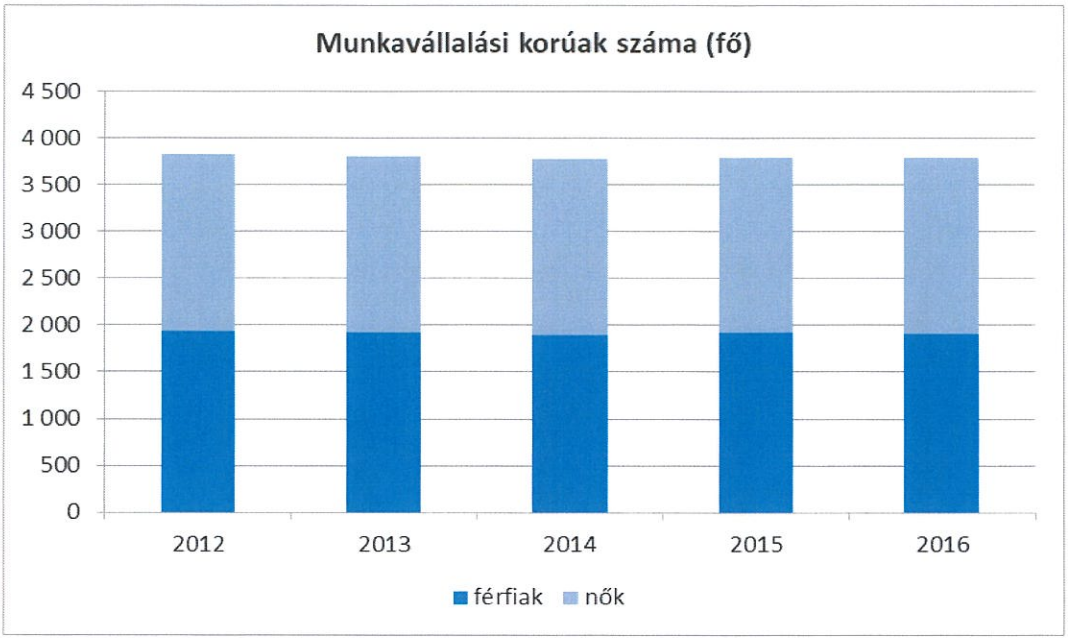
5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

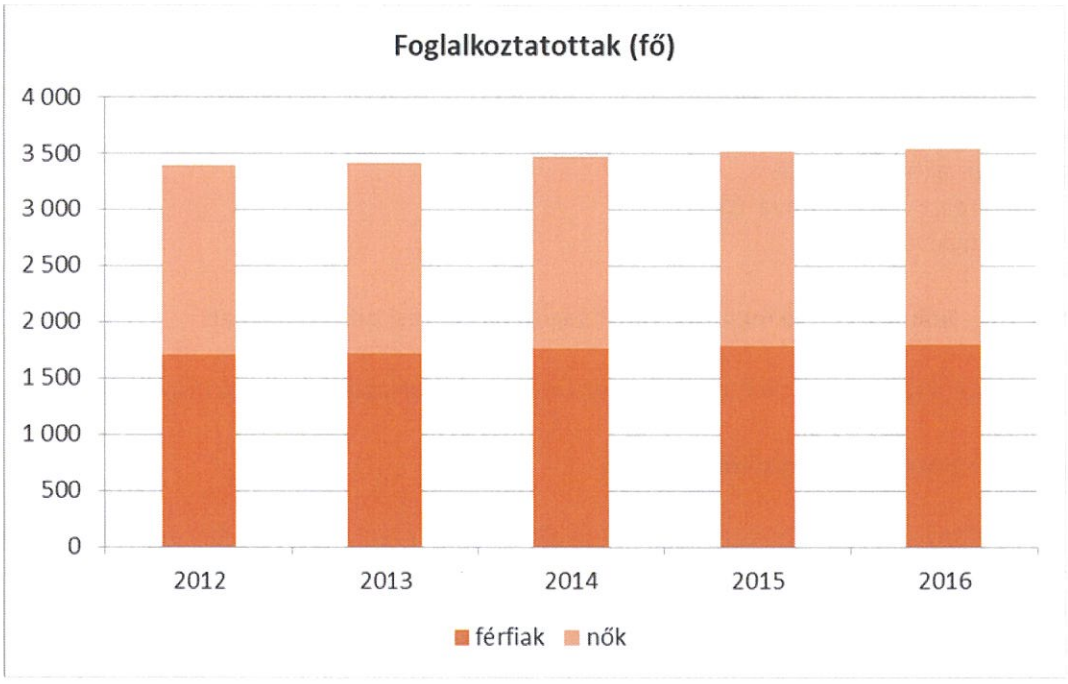
Év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	Férfiak (TS 0803)	Nők (TS 0804)	Férfiak	Nők	Férfiak (TS 0801)	Nők (TS 0802)
2012	1 930	1 893	1 705	1 683	105	90
2013	1 920	1 882	1 724	1 688	96	80
2014	1 897	1 875	1 761	1 710	72	44
2015	1 921	1 870	1 790	1 723	52	37
2016	1 911	1 875	1 799	1 741	44	28
2017	1 896	1 820	1 750	1 705	46	24

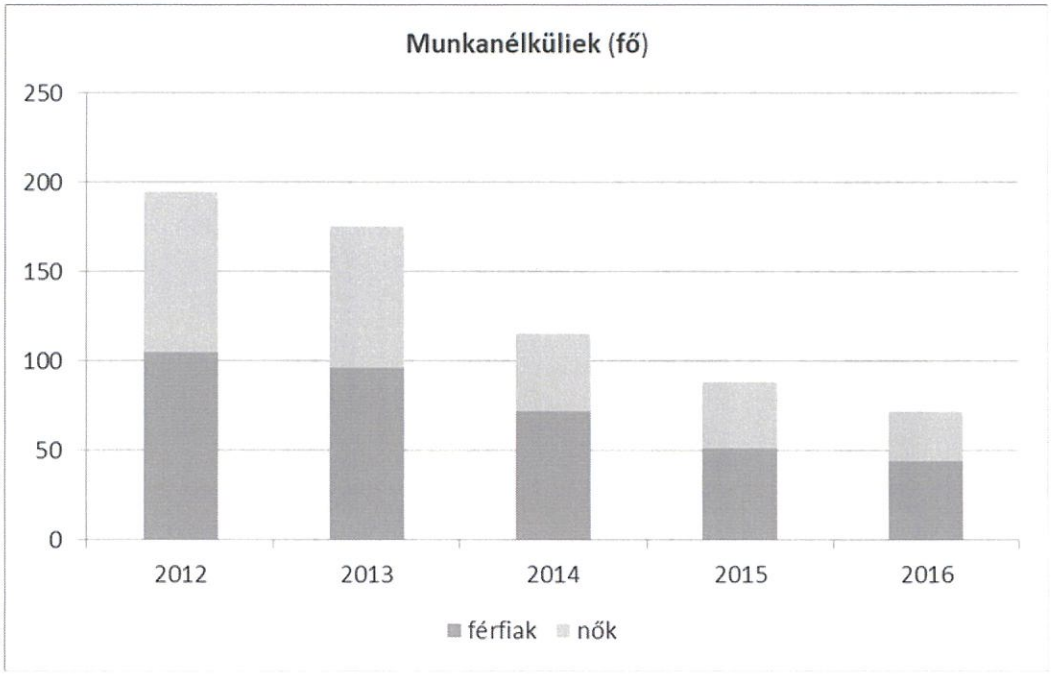
Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

Munkavállalási korúak száma (fő)
4 500
4 000
3 500
3 000
2 500
2 000
1 500
1 000
500
0
2012
2013
2014
2015
2016
férfiak
nők

Foglalkoztatottak (fő)
4 000
3 500
3 000
2 500
2 000
1 500
1 000
500
0
2012
2013
2014
2015
2016
férfiak
nők

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapítható meg:
- a település összlakosságának 52,22 %-a nő
- 18-64 év közötti, vagyis aktív korú 48 %
- közfoglalkoztatásban részt vevők aránya: 33 %
- munkanélküli nők aránya: 48 %

5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban

Településünkön önkormányzati, illetve civil szervezet nem indított foglalkoztatást segítő programot.

5.1.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés

A nemek szerinti hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén nehezen tetten érhető, illetve vizsgálható, ilyen jellegű bejelentést, panaszt településünkön nem tettek. Ugyanakkor a jelenség megmutatkozhat a munkára való jelentkezéskor (ha a munkakör betöltésére mindkét nem képviselője alkalmas, azonos kvalitásokkal rendelkeznek, a munkáltató mégsem szeretne nőt alkalmazni), az azonos munkáért járó eltérő bérezésben vagy az előmeneteli lehetőségek szűkösségében. A diszkriminációs gyakorlat visszaszorítása szempontjából fontos a foglalkoztatási viszonyok ellenőrzése, szükség esetén az Egyenlő Bánásmód Hatóság bevonása, a tájékoztató kampányok, vagy a területtel foglalkozó társadalmi szervezetekkel való együttműködés.

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

	munkanélküli nők száma	8 ált-nál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/ szakmunkás-képző	Szakközép/ technikum	gimn. érettségi	főiskola	egyetem
2012	98	0	31	26	18	20	2	1
2013	74	0	14	24	15	18	2	1
2014	57	1	18	11	11	9	6	1
2015	48	0	11	15	7	11	3	1
2016	34	0	7	11	7	7	1	1
2017	41	0	10	7	10	10	1	3

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközik száma	férőhelyek száma családi napközikben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2013	182	1	14	0	0	0	14
2014	183	1	14	0	0	0	14
2015	183	1	14	0	0	0	14
2016	180	1	14	0	0	0	14
2017	186	1	14	0	0	0	14

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

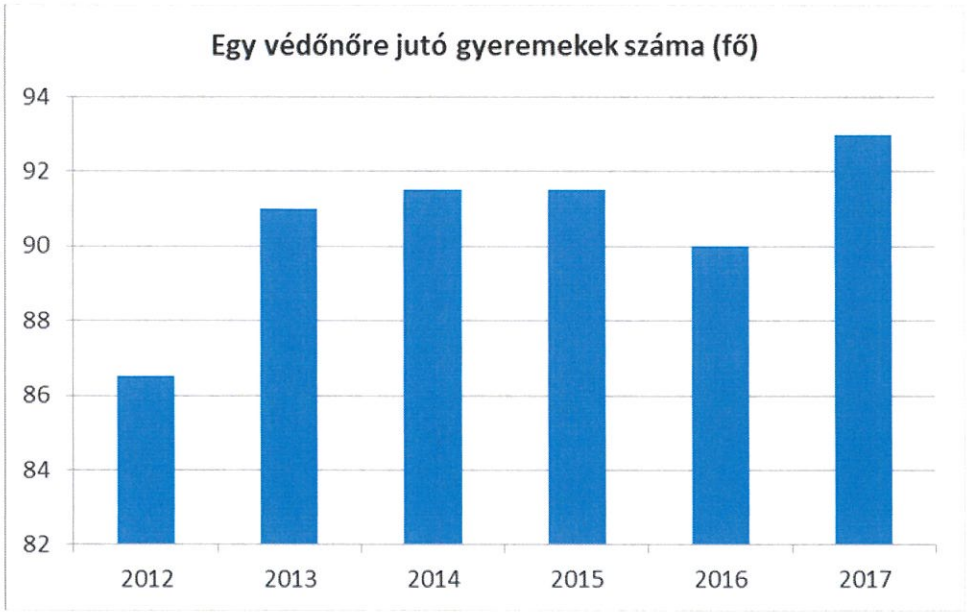
A három év alatti gyermekek számát tekintve a bölcsődei férőhelyek száma 7,53 %, ami relatíve alacsonynak mondható, viszont minden olyan esetben, amikor a szülők munkavállalása miatt fontos a gyermek felvétele, nem kerül sor visszautasításra.

A gyermek három éves korától a tankötelezettség kezdetéig az óvoda a megfelelő nevelő intézmény, ebben a tekintetben településünk megfelelő létszámban tudja fogadja a gyermekeket 5-17 óra közötti nyitva tartással. Esetenként igény mutatkozik a családi napközi működtetésére, hiszen a több műszakos munkarendben dolgozó szülők számára – ahol nincs nagyszülő – problémát okozhat a gyermek elhelyezése. Megoldást jelenthetnek még a családbarát munkahelyi megoldások, távmunka, részmunkaidős foglalkoztatás.
A nők munkaerő-piaci esélyeit és az ideális családtervezést is pozitívan befolyásolja, ha a gyermekek napközbeni ellátása biztosított a településen.

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

Év	Védőnők száma (TS 3201)	0-3 év közötti gyermekek száma	Átlagos gyermekszám védőnőnként
2012	2	173	87
2013	2	182	91
2014	2	183	92
2015	2	183	92
2016	2	180	90
2017	2	186	93

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A családtervezés, anya- és gyermekgondozás a védőnői hálózat szakmai munkájában jelenik meg. Ennek során a szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anyára és a gyermekekre fokozott figyelmet fordítanak.
A leendő szülők számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadását már várandós korban kezdik meg: tanfolyamok, beszélgetések, családlátogatások formájában. Segítséget nyújtanak a családi-, szociális Juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, ellátások igénylésével kapcsolatban jelzéssel élnek a család- és gyermekjóléti szolgálat felé.

5.4. számú táblázat A nőket érő erőszak, családon belülI erőszak

A családon belüli erőszak eddigieknél súlyosabb büntetését teszi lehetővé a büntető törvénykönyv (Btk.) 2013. június 3-án elfogadott módosítása, amely önálló tényállássá teszi a kapcsolati erőszakot. A kormány eredeti előterjesztése hozzátartozó bántalmazásának nevezte volna az új Btk.-tényállást, amit végül kapcsolati erőszakra változtattak.

Ezzel a döntéssel a testi sértés egyes eseteit, a becsületsértést, a személyi szabadság megsértését és a kényszerítést a jövőben súlyosabban bünteti majd a Btk., ha az elkövető és az áldozat együtt él vagy élt, illetve ha kapcsolatukból közös gyermek született.

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

Az Esztergomi Rendőrkapitányság nyilvántartása szerint 2017. évben a településen három esetben került sor ideiglenes megelőző távolságtartás foganatosítására.

5.5. Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Az anyaotthonok és a családok átmeneti otthonai (anyagi vagy családi) krízishelyzetben jelenthetnek megoldást azok számára, akiknek nincs hová menniük. Bizonyos esetekben kimondottan célszerű, ha a krízishelyzetben lévő nő távol kerül addigi környezetétől, de vannak olyan helyzetek is, amikor az anyaotthon/családotthon és a lakóhely távolsága komoly problémát jelent.

Táton a szolgáltatások közvetítése a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladata. 50 km-es körzeten belül önkormányzati anyaotthon a megyeszékhelyen működik 30 fős férőhellyel, nem önkormányzati anyaotthon Esztergomban a Máltai Szeretetszolgálat keretében érhető el, szintén 30 fő számára.

5.6. A nők szerepe a helyi közéletben

Önkormányzatunk példamutatással hívja fel a figyelmet a nők társadalmi szerepvállalásának erősítésére. Önkormányzati képviselők körében 2 nő található, a hivatal dolgozóinak 80 %-a nő. Ha az önkormányzati intézményhálózat vezetését vizsgáljuk, akkor 50 % a nők aránya.

5.7. A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A nők munkaerőpiaci helyzete jelentősen eltér a férfiakétól; bérkülönbségek, a nőkre háruló kettős teher, valamint a munka és magánélet összeegyeztethetősége.
A gyermeknevelési támogatások rendszerét nemekre semlegesen alakították ki, azaz férfiak és nők egyaránt igénybe vehetnék, de a gyermeknevelési szabadságon szinte kizárólag nők találhatók. A nők munkaerőpiaci belépésével a családi munkamegosztás csak kis mértékben változik meg, a nők hagyományos családi feladatai, szerepei megmaradnak, ezért kettős tehernek vannak kitéve.

A nők munkaerőpiaci részvétele ugyan növekszik, de még mindig alacsonyabb a férfiakénál, ugyanakkor az anyák munkaerő-piaci részvétele jelentősen alacsonyabb, mint a többi nőtársaiké. Kutatások bizonyítják, hogy a gyermekek számának növekedésével a nők munkaerő-piaci esélyei romlanak. Ez egyrészt betudható annak a sztereotípiának, hogy a kisgyermekes női munkavállaló nem annyira rugalmas, hiszen a gyermekellátó

intézmények (bölcsőde, óvoda, iskola) nyitvatartása nem illeszkedik a munkaidőhöz, illetve a munkáltatók eleve azt feltételezik, hogy az átlagosnál többet fognak hiányozni a gyermekek betegsége miatt. Ugyanakkor a kisgyermekes nők megbízható munkaerők, megbecsülik a munkahelyüket, elkötelezettek és ritkán váltanak, mert sokat kockáztatnak. Jó szervezőkészséggel, hatékony időgazdálkodási képességgel rendelkeznek, mert megtanulták ezt a család működtetése kapcsán.
Ezek össztársadalmi problémák, amelyeken komplex programokkal lehet enyhíteni, településszinten nem kezelhető.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
hátrány a munkaerőpiacon	távmunka, részmunkaidős foglalkoztatás
gyermekek elhelyezése többműszakos munkarend esetén	igény szerint családi napközi

6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége

Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb a fiatal idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, különösen a nők esetében. A kor szerinti hátrányos megkülönböztetés megvalósulhat direkt vagy indirekt módon. Tudományos elméletek szerint a kor szerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, majd ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni.

Az idősügy társadalmi szinten történő képviselete azért nagyon fontos, hogy elősegítse a szemléletformálást, növekedjen az idősödéshez és az idős emberekhez való pozitív hozzáállás, formálódjon az idős korral kapcsolatos társadalmi magatartás. Fontos célkitűzés az esélyegyenlőtlenségekből következő problémák folyamatos feltárása és nyilvánosságra hozatala. Ezt segítendő a médiának kulcsfontosságú szerepe van, ugyanakkor Magyarországon nem tekintik az időseket fontos fogyasztói csoportnak, így a média csak korlátozottan és sztereotip reklámokon keresztül szólítja meg időseket.
Az internet által nyújtott kommunikációs és információs lehetőségek igazi alternatívát jelenthetnének a hagyományos médiával szemben, azonban Magyarországon – bár javulás tapasztalható – de még alacsony az internetezők száma az időskorúak körében.
Az aktív idősödés feltételeinek megteremtése érdekében szükséges minden nyilvános és rejtett, direkt és indirekt életkor szerinti diszkrimináció kiküszöbölése, az egyenlő bánásmód és esélyegyenlőség elvének biztosítása. Ennek eszköze lehet jogi szabályozás, célzott projektek – az idősek aktív részvétele és véleményének fokozottabb figyelembevétele mellett.

Az esélyegyenlőség erősítésében egyik fő eszköz az idősödők önmagukról alkotott képének formálása, a család, civil szervezetek, az idősek közösségi hozzájárulásainak méltó elismerése. Biztosítani kell a szükséges támogatást ahhoz, hogy az idősek szempontjai megfelelően legyenek képviselve a társadalmi élet valamennyi területén, a foglalkoztatáspolitikában, az oktatásban, a társadalmi ellátórendszerekben, valamint a közösségi részvételt érintő kérdésekben.
Az esélyegyenlőség szempontjából jelentős szerepe van az idősödő és idős emberek, valamint a fiatalok között meglévő szakadékok csökkentésének, a generációk közötti kapcsolatok és együttműködések erősítésének.

Az Európa egészére érvényes általános öregedési folyamat Magyarországon is érvényes. Az utóbbi években a 14 évesnél fiatalabb korcsoport aránya nagy ütemben csökkent, ugyanakkor emelkedett az idősebb aktív korúaké, elsősorban a 60 év feletti lakosságé. A demográfiai öregedés társadalmi hatásai kedvezőtlen folyamatot jelentenek, ugyanakkor az életkor meghosszabbodása pozitív jelenség. Európai viszonylatban a hazánkban születéskor várható élettartam alacsony, összességében alig haladja meg a 70 évet, férfiaknál pedig 70 év alatt marad. Magyarországon a 60-ik születésnapjukat megért férfiak fele, alig több mint 15, a hasonló korú nők mintegy 20 további évre számíthatnak. Ugyanakkor 1980 óta mintegy 600 ezer fővel gyarapodott a 60 éves és idősebb népesség létszáma. (2001. évi népszámlálás adatai) A várható átlagos élettartam jövőbeni emelkedése nagyrészt az időskori halandóság javulásából fog származni.

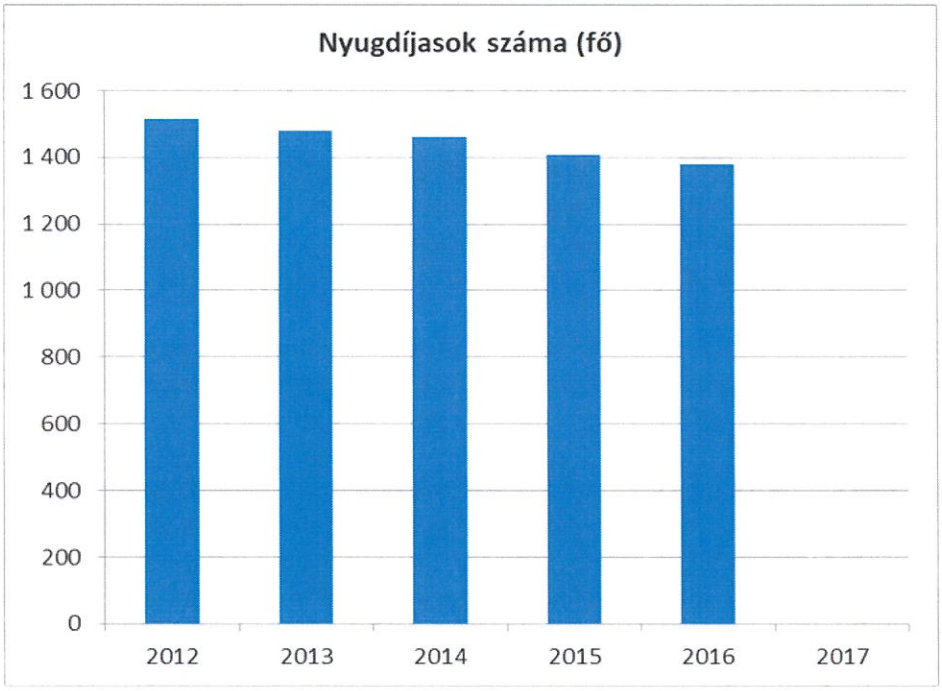
Az alábbi táblázatokban a településünk időskori népességére vonatkozó adatokat ismerhetjük meg.
A teljes lakosságszám közel 30 %-a – 2011. évi adatok szerint – nyugdíjban, illetve nyugdíjszerű ellátásban részesül.
A társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény értelmében a kötelező társadalombiztosítási nyugdíjrendszer saját jogú és hozzátartozói nyugellátásokat biztosít.
A saját jogú nyugellátások körébe tartozik az öregségi nyugdíj és a rehabilitációs járadék.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény értelmében azon idős személyek számára, akik szolgálati idő hiányában a nyugdíjkorhatáruk betöltése után saját jogú nyugellátásra nem jogosultak, illetve alacsony összegű ellátással rendelkeznek időskorúak járadék állapítható meg. Ez a típusú ellátás 2013. január 1. napjától a járási hivatalok hatáskörébe került.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülők száma

Év	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő férfiak száma (TS 5201)	Nyugdíjban, ellátásban, járadékban és egyéb járandóságban részesülő nők száma (TS 5301)	Összes nyugdíjas
2012	617	897	1 514
2013	596	884	1 480
2014	583	879	1 462
2015	543	865	1 408
2016	535	844	1 379
2017	n.a.	n.a.	#ÉRTÉK!

Forrás: TeIR, KSH Tstar

6.2. Az idősek munkaerő-piaci helyzete

A következőkben az 55 év feletti munkanélküliek arányát láthatjuk a regisztrált munkanélküliek számához viszonyítva. Az elmúlt év az összes regisztrált munkanélküli 26 %-a volt 55 év feletti, a tartós munkanélküliekhez viszonyítva pedig 37 % ez az arányszám
Az EU (ESZA) társfinanszírozásával Komárom-Esztergom megyében a kormányhivatal keretei között a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat valósítja meg a TÁMOP-1.1.2-11/1 „A hátrányos helyzetűek foglalkoztathatóságának javítása (decentralizált programok a konvergencia régiókban) elnevezésű munkaerő-piaci programot.
A program 2011.05.01-2015.04.30. között került megvalósításra, amely során közel 3000 fő hátrányos helyzetű álláskereső részére tudtak segítséget nyújtani.

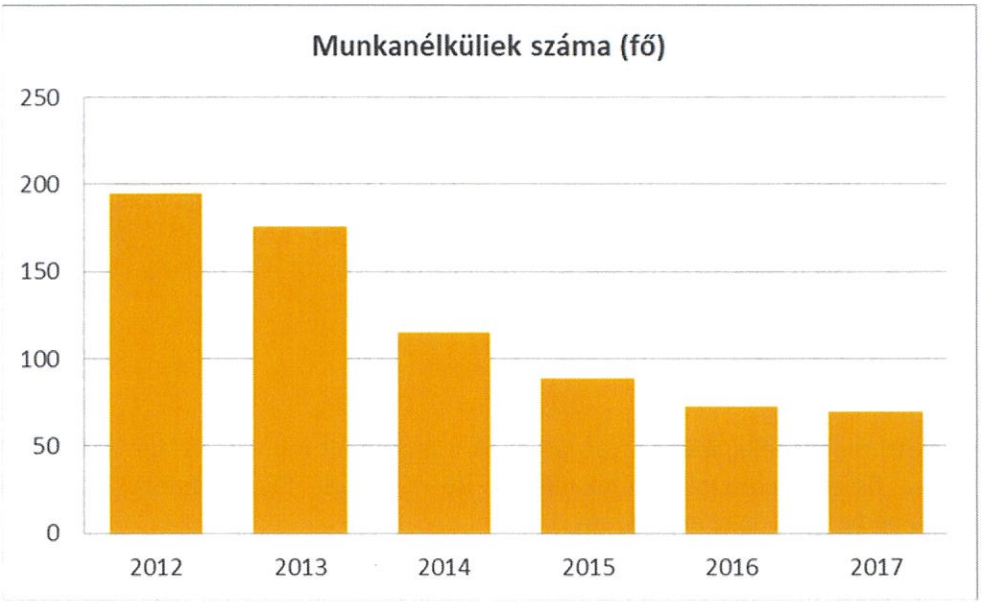
Fontos feladat a munkáltatók figyelmét felhívni az ezen személyek foglalkoztatása után igénybe vehető támogatások sokrétű rendszerére. (pl. TÁMOP 1.1.2 projekt, Munkahelyvédelmi Akcióterv keretében nyújtott adókedvezmények)
Továbbá olyan át- és továbbképzési lehetőségeket kell biztosítani, amely alkalmazkodik ezen korosztály egészségügyi állapotához, korábban megszerzett iskolai végzettségükhöz, illetve amely a jövőben biztosítja számukra a könnyebb elhelyezkedést. (pl. nyelvi, informatikai képzések, vállalkozási ismeretek oktatása)

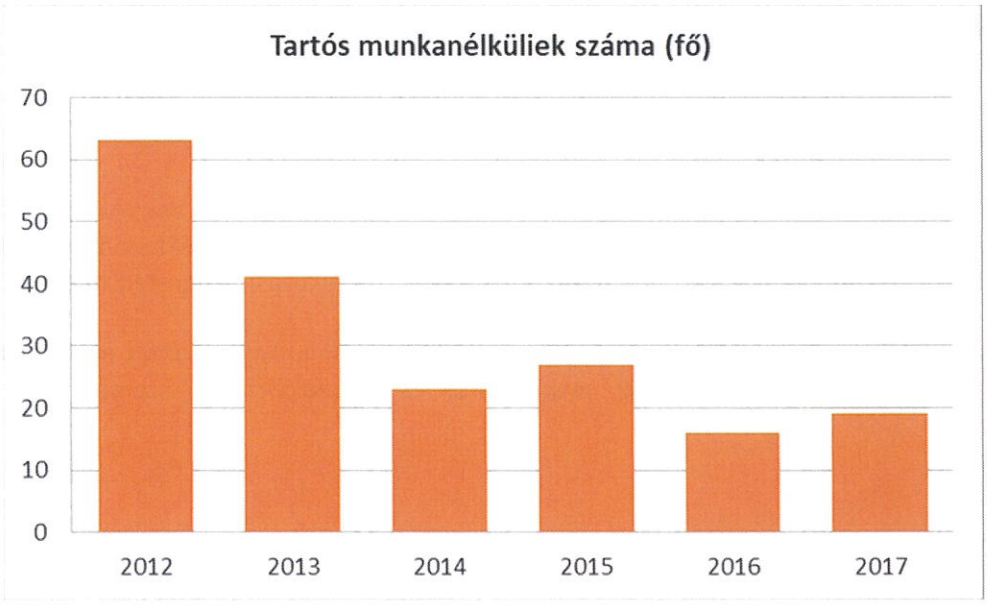
Meg kell említeni, hogy számos érv szól az 50 felettiek alkalmazás mellett is: a munkában töltött évek alatt komoly szakmai tudásbázist halmoztak fel, pontosak, megbízhatók és a munkáltatóval szemben erős elkötelezettséget mutatnak.

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

Év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma (TS 1010 és TS 1011)		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	Fő	Fő	%	Fő	Fő	%
2012	195	22	11%	63	7	11%
2013	176	24	13%	41	7	17%
2014	115	15	13%	23	4	17%
2015	88	19	22%	27	9	33%
2016	72	17	24%	16	8	50%
2017	69	18	26%	19	7	37%

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

6.3. A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

A szociális gondoskodás társadalmilag akkor indokolt, ha az egyén nem képes szükségletei kielégítésére külső segítség nélkül.
Szociálpolitikai értelmezés szerint az egyén ellátása alapvetően a család feladata, s amilyen mértékben ez nehezül, úgy lépjenek be a gondoskodásba a családot körülvevő segítő körök. A külső segítség csak akkor lép be, ha az egyén és a család már minden elvárhatót megtett saját helyzete javítása érdekében. Az idősellátás területén ez a nézet némiképp átgondolandó, hiszen az életkor és az egészségi állapot már nagymértékben korlátozó tényező az egyéni felelősség tekintetében.

A mai feszített, felgyorsult élettempó nem kedvez a családi, rokoni kapcsolatok ápolásának, ennek következtében jellemző az elmagányosodás, ami főleg az idős emberekre érvényes.
Nem szabad persze elfelejtenünk, hogy családban is lehet valaki magányos, és vannak idősek, akik kifejezetten szeretik a magányt a korábban aktívan töltött évek után. A magányhoz való viszonyulást befolyásolja, hogy korunkban már alig játszanak szerepet a földrajzi távolságok. A gépkocsi-használat, a telefon, az internet világában nincsenek áthidalhatatlan távolságok.

A nyugdíjasok számára alanyi jogon biztosított kedvezményes utazási lehetőség, illetve 65 éves kor felett az ingyenesség hatalmas lehetőséget biztosít számukra szabadidejük változatos és hasznos eltöltésére, amennyiben ezt egészségi állapotuk megengedi.
Az egészségi állapot elsődlegessége mellett a második fontos kérdés; az anyagi helyzet, ami kétségkívül nagyban befolyásolja az idős emberek életminőségét.
Önkormányzatunk korszerűen működő, kiépített szociális védelmi rendszert működtet. Azokon a területeken, ahol speciálisabb ellátásra van szükség, megfelelő szociális információs szolgáltatás keretében nyújt segítséget a szolgáltatások igénybevételéhez.

Az elsősorban időseket érintő szociális alapszolgáltatások közül Táton elérhető az étkeztetés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás.
Az idősek nappali ellátását a településen működő Szent György Otthon, idősek bentlakásos otthona látja el. Az Idősek Klubja igénybe vevői – a szociális törvény szerint – elsősorban a tizennyolcadik életévüket betöltött, egészségi állapotuk vagy idős koruk miatt szociálisan és mentálisan támogatásra szoruló, önmaguk ellátására részben képes személyek.

A lakosságszám alapján nem kötelezően ellátandó feladat a települési önkormányzat számára az ápolást-gondozást nyújtó bentlakásos idősek otthonának működtetése, ugyanakkor a településen a szervezett intézményes szociális ellátás, több mint 30 éves múltra tekint vissza.
Az intézmény alapító szerve és fenntartója: Tát Város Önkormányzata. Feladata: idősek ellátása, ápolás-gondozás bentlakással, nappali ellátás idősek klubja keretében.
Ez utóbbi ellátási területe a városra korlátozódik, a bentlakásos intézményrész ellátási körzete Komárom-Esztergom megye egész területe, szabad férőhelyek esetén az ország bármely települése.

A Szent György Otthon Szent János Ispotály épülete

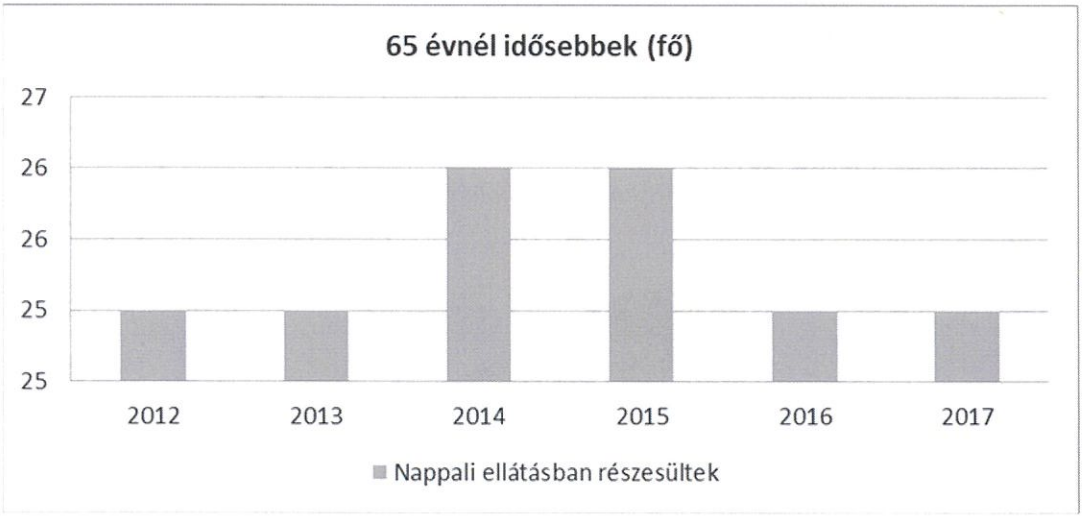

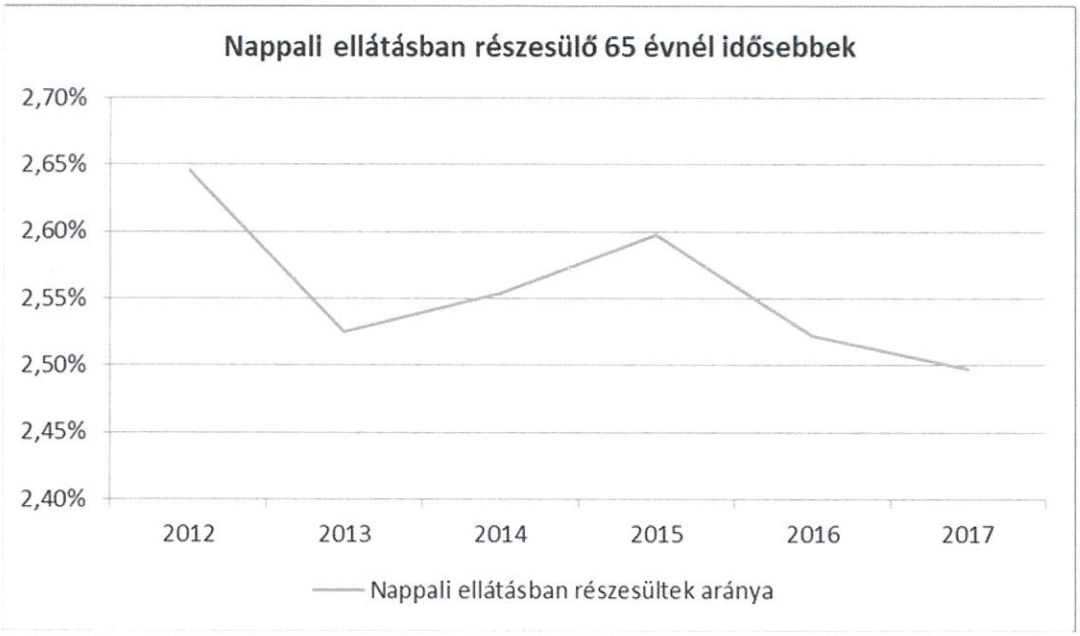
Az intézmény épülete impozáns, esztétikus és modern stílusú. Közlekedési eszközökkel (vonat, busz) könnyen megközelíthető. Az otthont körbeölelő ligeterdő jóvoltából egészséges környezetben helyezkedik el. Az épületet és a kertet szép kivitelezésű kerítés védi.
Az otthon az idősek kikapcsolódását, pihenését szolgáló kerti bútorokkal berendezett nagy területű virágos kerttel rendelkezik.
Az intézmény 36 lakószobában biztosítja a lakhatást 71 fő részére. Szakmai létszámának szakképzettségi aránya 100%.

6.3.1. számú táblázat - 65 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

Év	65 év feletti lakosság száma (TS 0328)	Nappali ellátásban részesülő időskorúak száma (TS 5101)	
	Fő	Fő	%
2012	945	25	2,65%
2013	990	25	2,53%
2014	1 018	26	2,55%
2015	1 001	26	2,60%
2016	991	25	2,52%
2017	1 001	25	2,50%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférés biztosított az idősebb korosztály számára. A településen három háziorvosi praxis működik, valamint fogászati ellátás is biztosított helyben. Szakrendelés és kórház igénybevételére a 8 km-re lévő Esztergom városában van lehetőség, illetve szakrendelés az 5 km távolságban fekvő Dorog városában is elérhető.

A közösségi közlekedéshez való hozzáférés megoldott, távolsági és helyközi járatok is érintik a települést. Autóbusszal egy órán belül elérhető a főváros és a megyeszékhely egyaránt.
Tát rendelkezik vasúti összeköttetéssel is, bár ennek jelentősége elmarad a közúti kapcsolatok mögött. 2009 december 19-tól megszüntették a személyvonatok közlekedtetését ezen a szakaszon, de 2010 december 12-től napi két vonatpárral újraindították a közlekedést.
A vasúti megállóhely eredetileg meglehetősen kedvezőtlen helyen, a település nyugati pereméhez közel létesült, később keletebbre tették, hogy az igényeket jobban kiszolgálhassa. Ennek ellenére a forgalom nem túl jelentős, bár a jelenlegi menetrendben napi nyolc vonatpár közlekedik.

6.4. Civil szerveződések, közösségi élet

Tát településen jelentős számban működnek civil szervezetek, egyesületek. A témára való tekintettel itt csak az időskorúakhoz nagyobb súllyal kapcsolódó szerveződéseket mutatjuk be.

A településen 1996. novemberében alakult meg 106 fővel a Bányász Nyugdíjas Klub. Az eltelt évek alatt nagyon jó közösség alakult ki. A klubnak nagy szerepe van abban, hogy a nyugdíjasokat egy közösségbe tömörítve rendszeres programokat szervezzen számukra. Havonta rendezvényeket tartanak és egy 32 fős vegyes-kórust is alapítottak, akik nemcsak a település kulturális programjait színesítik, hanem a környékbeli falvakban is visszatérő szereplői a különböző rendezvényeknek.
Gyakran szerveznek kirándulásokat és a nyugdíjasok között nagyon népszerűek a gyógyvízű fürdőhelyekre szervezett autóbuszos túrák. Sokaknak a klub jelenti a közösségi élet színterét, ennek hiányában magányosan, otthon töltenék napjaikat. A klubtagok figyelnek egymásra, tudnak egymás problémáiról és gyakran élnek jelzéssel az önkormányzat szociális csoportja felé, amennyiben a felmerült probléma ezt indokolja.

A klub működése már túllépte a település határait, hiszen a város négy testvértelepülésének nyugdíjasaival is jó kapcsolatot ápolnak. A kölcsönös látogatások alkalmával már szoros barátságok jöttek létre. A nyugdíjasklub tagjai mindig szívesen biztosítanak szálláshelyet lakásukban a hozzánk érkező családoknak, és ők is szívesen tesznek eleget a testvértelepülések meghívásainak.

Mindenképpen említést érdemel a Táti Vagyonvédelmi Egyesület (polgárőrség), amely 1989-ben alakult. A polgárőrség nagymértékben hozzájárul az idősek biztonságának növeléséhez, hiszen a bűnmegelőzés és a vagyonvédelem területén nélkülözhetetlen az állandó jelenlétük. A rendezvények biztosításában is nagy szerepet vállalnak.

A szociális védelem és a helyi hitélet meghatározó szereplője a Táti Mindenszentek Karitász csoport, amely 2002. szeptemberében tartotta alakuló ülését hat fő részvételével. Az Egyházmegye 1994. évi zsinatának határozata értelmében létrehozták az Egyházmegyei Karitászt, mely az országos Katolikus Karitász egységeként működik. Az Egyházmegye régiókra van osztva s ezen belül működnek a plébániák (települések, egyházközségek) karitász csoportjai.
Jelenleg a táti csoportnak 22 tagja van és közel 300 pártfogoltja. Havonta megbeszélést tartanak, ekkor koordinálják a munkákat, megbeszélik, felosztják a feladatokat. Évente megtartják a betegek és öregek szentmiséjét, amelyre személykocsikkal szállítják a nehezen mozgókat. A hozzájuk beérkező ruhaadományokból heti egy napon vásárt rendeznek, ahol jelképes áron juthatnak hozzá a rászorulók a ruházati cikkekhez. Minden évben karácsonyi vásárt tartanak, ahol az általuk készített vagy felajánlásként érkezett tárgyak megvásárlásával a település lakói hozzájárulnak a csoport működéséhez, illetve a befolyt összegből bővíthetik a támogatottak körét.
2017. szeptemberében Táton került megrendezésre a Térségi Karitász Találkozó.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
elmagányosodás	programok szervezése
egészségi problémák	prevenció, szűrővizsgálatok megszervezése
kiszolgáltatottság, áldozattá válás	tájékoztatás, egymásra figyelés

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

Az egyenlőség, az egyenlőtlenségek kérdése különböző mértékben ugyan, de valamennyi – a többségtől eltérő jellemzőkkel rendelkező – személyt, csoportot érint ma Magyarországon. Külön figyelmet érdemel a fogyatékos emberek helyzete.

Az Európai Unióhoz történő csatlakozás egyik feltétele volt, hogy az állampolgárok – köztük a fogyatékossággal élő emberek – számára megteremtődjön az esélyegyenlőség a társadalmi élet minden színterén; a fizikai és kulturális környezetben, a lakhatás és közlekedési eszközök használata, a szociális és egészségügyi ellátás, az iskoláztatási és munkaalkalmak, a kulturális és társadalmi élet, valamint a sport és a szórakozás területén is.

Kiemelt prioritásként a minőségi szolgáltatások egyenlő hozzáférésének megteremtése fogalmazható meg. A fogyatékossággal élő emberek számára megszervezendő hatékony ellátórendszer kialakításához szükség van helyi, kistérségi és regionális szinten szerveződő civil szervezetekre, amelyek a klasszikus érdekvédelmi feladatok ellátása mellett aktívan szerepet vállalnak az államtól átvállalt közfeladatok megvalósításában, valamint együttműködő partnerei kívánnak lenni a területen dolgozó valamennyi állami és nem-állami szereplőnek.
Biztosítani kell az esélyegyenlőséget az intézményes ellátások szolgáltató jellegének erősítésével, az intézmények kiépítésével, korszerűsítésével és átalakításával, illetve a lakókörnyezeti és az integrált formában történő ellátásszervezés erősítésével.

A fogyatékosságügy – és általában az esélyegyenlőség – talán legfontosabb feladata elfogadtatni, hogy a fogyatékos emberek ügye nem (csak) szociális kérdés: valamennyi ágazat, minden közigazgatási szereplő kötelessége és felelőssége, hogy a saját területén érvényesítse a fogyatékos emberek esélyegyenlőségének szempontjait, és megtegye az ehhez szükséges szakmapolitikai lépéseket.

Mint általában az esélyegyenlőség területén, a fogyatékosságügyben is a társadalmi szemléletformálás az egyik legnagyobb kihívás. Világossá kell tenni, hogy a fogyatékos emberek integrációja mindannyiunk feladata, és – bár jelentős anyagi forrásokat emészt fel – nem csupán pénz kérdése. Az egyenlő esélyű hozzáférés nemcsak liftek, rámpák, speciális táblák vagy éppen hangos térkép alkalmazását jelenti, hanem azt a szemléletet is, amely a fogyatékos embert egyenjogúnak és egyenrangúnak tekinti. Ennek egyik igen fontos eszköze az esélyegyenlőségi tervek elkészítése és az abban foglaltak végrehajtása is.

Az egyenlő esélyű hozzáférés egyik eszköze az akadálymentesítés, amelynek fogalma az utóbbi években teljesen új tartalmat nyert: ma már valamennyi fogyatékossági csoporthoz tartozó ember – azaz a mozgássérült, a látássérült, a hallássérült, az értelmi fogyatékos, autista és súlyosan-halmozottan fogyatékos emberek – speciális szükségleteinek figyelembevételét kell a komplex akadálymentesítés, azaz az egyenlő esélyű hozzáférés megteremtése alatt érteni. Ez olyan eszközök és megoldások telepítését jelenti, amely lehetővé teszi, hogy egy szolgáltatást a mozgássérült embereken túl látás- vagy hallássérült, valamint értelmi fogyatékos emberek is igénybe vehessenek.
A kulcs az, hogy ma már nem pusztán épületek akadálymentesítéséről, hanem a közszolgáltatások egyenlő esélyű hozzáféréséről beszélünk, amely tehát magában foglalja az épületek komplex akadálymentességét, de annál jóval több.

Az akadálymentesítés követelménye beépítésre került a nem kifejezetten akadálymentesítési célú pályázatokba is, hogy a különböző közszolgáltatásokat nyújtó szervek vezetői szembesüljenek azzal, hogy az ő ügyfélkörükben is vannak, lehetnek fogyatékos emberek. A fentieken túl pedig minden lehetséges eszközzel küzdeni kell azért, hogy széles körben elterjedtté váljon az a felfogás, mely szerint az esélyegyenlőségi feladatok megoldása nem egyetlen szerv feladata, hanem természetes, hogy az ehhez kapcsolódó követelményeknek való megfelelés a saját területén mindenkinek a maga feladata és felelőssége. Ugyancsak elengedhetetlen, hogy alapkövetelménnyé váljon az egyetemes tervezés módszere. Ennek lényege, hogy a használati tárgyaktól az épületeken át egészen a közszolgáltatásokig mindent úgy kell megtervezni, hogy az már a létrejöttekor, eleve megfeleljen az egyenlő esélyű hozzáférés követelményeinek, s hogy ezért ne kelljen – jelentős idő, energia és pénz ráfordításával – utólag akadálymentesíteni.

Fogyatékos személy: aki érzékszervi – így különösen látás-, hallásszervi, mozgószervi, értelmi képességeit jelentős mértékben vagy egyáltalán nem birtokolja, illetőleg a kommunikációjában számottevően korlátozott, és ez számára tartós hátrányt jelent a társadalmi életben való aktív részvétel során.

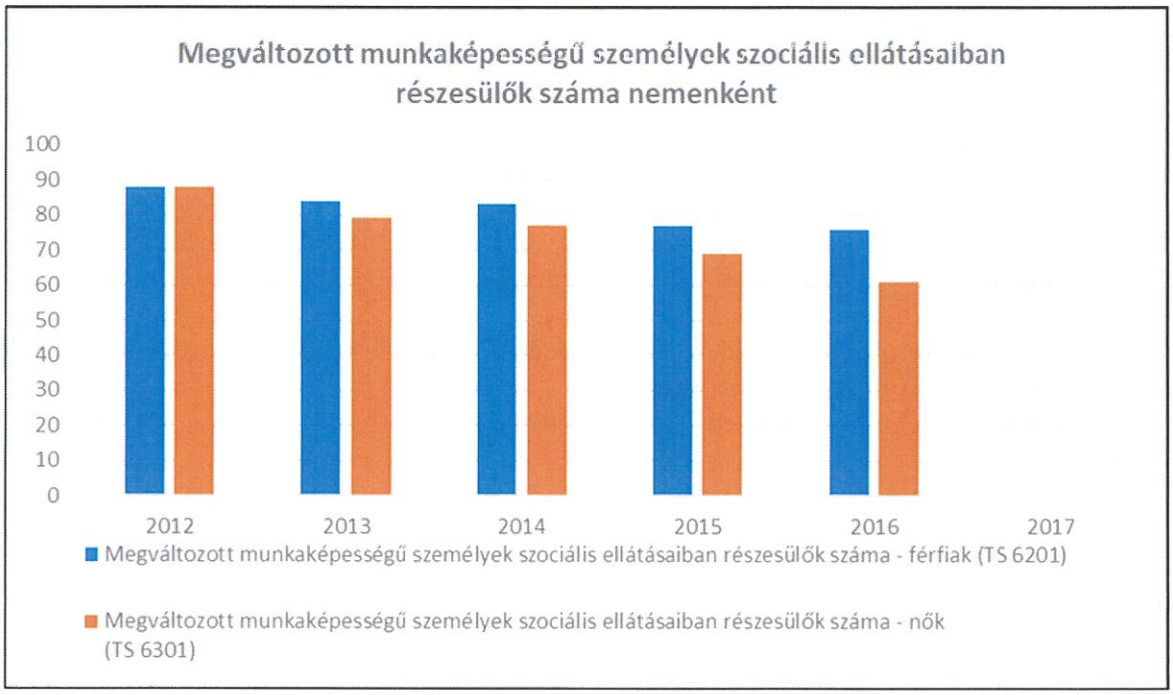
A fogyatékos személy lehetőség szerint integrált, ennek hiányában védett foglalkoztatásra jogosult. A foglalkoztatást biztosító munkáltató köteles biztosítani a munkavégzéshez szükséges mértékben a munkahelyi környezet, így különösen a munkaeszközök, berendezések megfelelő átalakítását. Az átalakítással kapcsolatos költségek fedezésére a központi költségvetésből támogatás igényelhető. Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára speciális munkahelyek működtetésével a munkához való jogát biztosítani kell. A védett munkahelyet a központi költségvetés normatív támogatásban részesíti.

Fogyatékkal élő munkavállaló: aki a nemzeti jog szerint fogyatékosnak elismert, vagy elismerten fizikai, elmebeli vagy pszichológiai károsodásban szenved.
Megváltozott munkaképességű munkavállaló: aki rehabilitációs ellátásban részesül, vagy aki 2011. december 31-én III. csoportú rokkantsági nyugdíjban, rendszeres szociális járadékban részesült.

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma nemenként

Év	**Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - férfiak** (TS 6201)	**Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma - nők** (TS 6301)
2012	88	88
2013	84	79
2014	83	77
2015	77	69
2016	76	61
2017	n.a.	n.a.

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A megváltozott munkaképességű személyek elhelyezkedése a munkaerőpiacon egészségi állapotuk miatt az átlagosnál is nehezebb. Kevésbé tudják vállalni a távoli munkavégzést, mobilitási hajlandóságuk kisebb, nagy arányban elavult iskolai végzettséggel rendelkeznek.

A minősítési rendszer átalakulása miatt sok – korábban rokkantnyugdíjban részesülő – megváltozott munkaképességű személy jelenik meg a nyílt munkaerőpiacon, aki már évek óta nem dolgozik.
Számukra a Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat – az önkormányzattal együttműködve – komplex, az elhelyezkedést segítő programokat szervez, valamint speciális életvezetési tanácsadást tart, melyben képet kapnak az aktuális munkaerő-piaci helyzetről, lehetőségeikről. Ugyanakkor a munkáltatók figyelmét felhívják ezen személyek való munkavégzés fontosságára, illetve az utánuk igénybe vehető támogatások sokrétű rendszerére.

A 2001. évi népszámlálás adatai szerint 577 ezer fogyatékkal élő ember van Magyarországon, a népesség 5,7 százaléka. A népesség fogyatékosságtípus szerinti megoszlása: mozgáskorlátozottak aránya 43,6 %, látássérült 14,4 %, értelmi fogyatékos 9,9 %, hallássérült 10,5 %, egyéb 21,6 %. A fogyatékos népességen belül továbbra is a mozgássérülteké a legnépesebb csoport.

Települési szinten a fogyatékkal élőkre vonatkozóan nem állnak rendelkezésre értékelhető statisztikai adatok, amelyek alapján pontos képet lehetne alkotni a fogyatékkal élők lakhatási, egészségügyi, foglalkoztatási helyzetéről.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A fogyatékkal élő személyek számára külön pénzbeli és természetbeni ellátást és kedvezményeket az önkormányzat nem nyújt.
A helyi szociális ellátásokat igénybe vevők között nagy valószínűséggel jelen vannak fogyatékos személyek is, nyilvántartott adattal azonban csak a Szent György Otthon rendelkezik, mely szerint 2017. évben a 44 fő volt fogyatékos személy a lakók közül.

A támogató szolgáltatást a Magyar Máltai Szeretetszolgálat Esztergomi Szervezete biztosítja a településen. Céljuk, hogy segítséget nyújtsanak a fogyatékkal élők számára, hogy minél könnyebben be tudjanak kapcsolódni a társadalom életébe, közreműködnek olyan helyzetekben, amelyeknél a fogyatékosságból eredő hátrányok gátat jelentenek. Szükség esetén orvoshoz szállítják a beteget, gondoskodnak a gyógyszerek kiváltásáról. Kisebb háztartási munkákat és bevásárlásokat intéznek el részükre, valamint segítenek a tisztálkodásban. Jelenleg 5 fő támogatottjuk van a településen.

Szociális alapszolgáltatások közül Táton elérhető a családsegítés, az étkeztetés és a jelzőrendszeres segítségnyújtás.
Speciális ellátást igénylők esetében a Család- és Gyermekjóléti Szolgálat nyújt segítséget a megfelelő ellátást biztosító intézménnyel való kapcsolatfelvételhez.
A fogyatékkal élőkről településszintű adatbázissal nem rendelkezünk.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A településünkön működő közintézmények, egészségügyi ellátó-helyek akadálymentesítése megvalósult.
A hatályos jogszabályoknak megfelelően új beruházás, felújítás akadálymentesített környezet biztosításával történik.
Az önkormányzat tulajdonában lévő járdák, zöldterületek, játszóterek felújítása során gondoskodunk a hozzáférés akadálymentességének biztosításáról.

Az oktatási intézményekben megoldott az egyenlő esélyű hozzáférés, az oktatásszervezési keretek demokratizálása az esélyegyenlőséget biztosítja. Az intézmény társadalmi kapcsolatrendszere és tanulás-tanítási eszközrendszere az érintett közösség számára egyenlő eséllyel hozzáférhető.

A Tát városától 8 km-re Esztergomban található Montágh Imre Általános Iskola és Speciális Szakiskola komplex oktatási intézmény, ahol az értelmileg sérült, tanulásban akadályozott, értelmileg akadályozott és halmozottan sérült gyermekek képzése folyik. Az intézményben a gyógypedagógiai munka során 0-25 éves korig oktatják, nevelik, fejlesztik a gyerekeket. Az iskolába való eljutást a Máltai Szeretetszolgálat biztosítja.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
kevés adat	adatbázis létrehozása
foglalkoztatás hiánya	távmunka lehetőségének felkutatása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

Táton a különböző egyesületek, alapítványok és közalapítványok igen nagy számban képviseltetik magukat, melyek közül a helyiek széles palettával rendelkező kulturális háttérrel bíró szervezeteknek lehetnek tevékeny tagjai. Táton összesen 15 bejelentett civil szervezet működik, melyek a környezet védelmétől, a nyugdíjas és időskorú lakosság foglalkoztatásán keresztül a modern tánccsoportokig számtalan tevékenységet ölelnek fel a kulturális élet szinte minden területén. Több alapítvány, közalapítvány és számos be nem jegyzett szervezet tevékenykedik a településen.
A helyi lakosság nagy számban vesz részt a civil szervezetek programjain. Az önkormányzat támogatja a szervezeteket, azok programjait. Függetlenségüket elismeri és tiszteletben tartja.

Táton az 1994-es önkormányzati választások óta folyamatosan működik *a Német Nemzetiségi Kisebbségi Önkormányzat*. A település minden megmozdulásában, rendezvényeiben szerepet kapnak.
A kisebbségi önkormányzat helyi ünnepe a szentháromság vasárnapja, de emellett kapcsolódik a Táti Pünkösdi Napok rendezvénysorozatához is, erre nemzetiségi jellegű műsort szervez. A Német Nemzetiségi Fúvószenekar és a Német Nemzetiségi Dalkör rendszeresen vesz részt nemzetiségi napokon, ezeken a táti fiatalok is képviseltetik magukat. Nyelvi versenyeken vesznek részt. A kisebbségi önkormányzat támogatja az oktatási intézményekben az ilyen jellegű rendezvényeket, sőt kezdeményezi azok tartását.
2016. évben megvalósult – egy régi hagyományok szerint épült lakóingatlan megvásárlásával, annak felújításával – egy tájház-faluház-falumúzeum kialakítása, melyben a hosszú évek során összegyűjtött értékes anyag (népviseletek, tárgyak, munkagépek, eszközök stb.) kaptak otthont. Későbbiekre vonatkozóan sok terv van a ház élővé tételére; a kertben zöldség és gyümölcstermesztés és feldolgozás, a régi szokások felelevenítése (kukoricafosztás, tollfosztás, stb.) Ebben az épületben lesz a kisebbségi önkormányzat állandó helyisége is.
A kisebbségi önkormányzat aktív részese a Buseck – Molln – Tát Baráti Társaság tevékenységének és a kultúrotthonban működő civil csoportok munkáját is segíti.

A táti önkormányzat több külföldi testvér-települési kapcsolatot is kialakított, amelyeket rendszeres találkozók formájában ápol. A kapcsolatrendszer intenzitását és valódi működését mutatja, hogy a formális látogatásokon túl tapasztalatcserékre és különböző témájú együttműködésekre is sor került már.

Az első települési kapcsolatfelvétel 1996. május 4-én jött létre a Busecki Előljáróság (Németország), a Mollni Községi Tanács (Ausztria), és Tát Önkormányzata (Magyarország) között azzal a szándékkal, hogy a községek polgárai megismerjék egymást; a kölcsönös látogatásokkal az emberi és kulturális kapcsolataikat ápolják, valamint információik kicserélésével egymást támogassák
Ezen hosszú idő alatt kialakultak az intézmények – elsősorban az iskolák – közötti kapcsolatok. Évente több alkalommal jönnek csoportok Tátra, mivel elhelyezésük jórészt családoknál történik, sok családi-baráti kapcsolat is működik már. Minden jelentős települési eseményre hívják egymást, különböző összetételű delegációkkal jelennek meg. Így rendszeres az utaztatás, igyekszünk minél nagyobb számú lakost ebbe bevonni. A civil szervezetek is szoros kapcsolatot tartanak, a zenekarok, kórusok rendszeresen megvendégelik egymást, a nagy múltú és jó hírű Táti Mazsorett csoport rendszeresen emeli a találkozók, rendezvények színvonalát. Az Önkéntes Tűzoltó Egyesületek kapcsolata külön kiemelésre érdemes, ifjúsági csoportjaik nyaranta felváltva tartanak közös szakmai tábort a három településen.

Az előbbihez hasonló célokkal jött létre testvérkapcsolat 2004. augusztus 1-én a felvidéki Ebed községgel, amely a Duna szlovák oldalán Táttal szemben lévő település és több családot rokoni kapcsolat is összefűz. Talán ez a kapcsolat – a közelség miatt is – a legintenzívebb, a rendezvényeken kívül is fordul elő látogatás, tapasztalatcsere az önkormányzati munkáról is.

A legutóbbi kapcsolatfelvételre 2006. augusztus 6-án került sor, amikor a romániai (Erdély-Partium) Kaplony községgel testvérkapcsolati megállapodás írt alá a nagyközség vezetősége. Ezt több éves kapcsolat előzte meg, amely egyre szorosabbá vált. Kaplonyi gyerekek, fiatalok rendszeresen jöttek Tátra nyári kikapcsolódásra részben az önkormányzat, részben a helyi egyházközség vendégeként. A két település zenekara is folyamatosan együttműködött, eljöttek a táti rendezvényekre, a tátiakat meghívták minden jelen eseményre, ez vezette a két település vezetését a szépen fejlődő, elmélyülő barátság okirati formában történő megerősítésére.

Tát kulturális élete a korábban már említett nagyszámú és széles tevékenységi körrel rendelkező egyesületeknek, alapítványoknak és nem utolsó sorban a helyi lakosság aktivitásának köszönhetően igen aktívnak mondható. Emellett ki kell emelni a Duna és Budapest közelségének fontosságát, ami nemcsak a turizmus, hanem a rendezvények fontos bázisát is adja.
Természetesen a rendezvények többsége is a nagy állami ünnepeket leszámítva alapvetően a táti szerveződések és azok tevékenységi köreihez köthető. A Táton egész évben megrendezésre kerülő rendezvények a hagyományoktól a tánccsoportokig, a zenei rendezvényektől a szüreti és gasztronómiai fesztiválokig tehát igen széles palettát ölelnek fel a város kulturális életében A kultúrház egyik fontos feladata a hagyományok felkutatása, ápolása és átörökítése. Az intézményben két olyan csoport is működik, amelyek a régi táti sváb hagyományok megőrzését tűzték ki célul. Ezek a Német Nemzetiségi Fúvószenekar és a Német Nemzetiségi Dalkör. Ők az alapjai az évente megrendezésre kerülő ünnepi és zenei programoknak, illetve a Pünkösdi Napoknak is. Az ő közreműködésükkel kerülnek megrendezésre a kórustalálkozók, valamint a közös fúvószenekari koncertek.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében, adatszolgáltatásban részt vettek a településen dolgozó egészségügyi, gyermekjóléti, köznevelési és szociális szakemberek.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása

Az elfogadott dokumentum Tát honlapján hozzáférhető lesz, amely alapján az állampolgárok megismerik az esélyegyenlőségi programot, intézkedéseket, így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

Az emberi erőforrások minisztere 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendeletében a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szól. Meghatározza a tartalmi és formai elemeket, a szükséges adatok mennyiségét, minőségét és az adatgyűjtés időintervallumát.

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	munkanélküliség, képzettség hiánya	munkahelyteremtő vállalkozások támogatása, képzések szervezése, tanácsadás
Gyermekek	eltérő képesség miatti tanulási nehézségek	egyénre szabott foglalkozások
Idősek	elmagányosodás, egészségi problémák	preventív szűrések, előadások, programok
Nők	kisgyermekes munkavállalók gondjai	részmunkaidős foglalkoztatás, szünidős programok a gyermekeknek
Fogyatékkal élők	adathiány, korlátozott munkalehetőségek	felmérés készítése, teljes körű akadálymentesítés

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint **intézkedés címe, megnevezése**	Az intézkedésbe bevont **aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst**
Romák és/vagy mélyszegény-ségben élők	Képzés, közfoglalkoztatás, tanácsadás	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, önkormányzat
Gyermekek	Felzárkóztatás, szabadidős programok	Óvoda, iskola, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Idősek	Egészségmegőrzés, közéletbe bevonás	háziorvosok, Kultúrház és Könyvtár, önkormányzat
Nők	Családbarát megközelítés, nemhez kötődő sztereotípiák megszüntetése	Védőnő, Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat, önkormányzat
Fogyatékkal élők	Felmérés, adatbázis létrehozása	háziorvosok, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, önkormányzat

Jövőképünk

Fontos számunkra, hogy lehetőségeinkhez mérten mindent megtegyünk a mélyszegénységben élők életminőségének folyamatos javítása érdekében.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek a gyermekek testi és lelki fejlődését, megfelelő és biztonságos környezetük kialakítását, megtartását és fejlesztését.

Folyamatosan odafigyelünk arra, hogy az idős személyek szociális, egészségügyi szolgáltatásait biztosítsuk, életminőségüket javítsuk, a tevékeny időskorra és a nemzedékek közötti szolidaritásra.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetében a szülői és munkahelyi feladatok összeegyeztethetőségében való közreműködést, az egyenlő esélyek érvényesülését.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy a fogyatékos emberek másokkal egyenrangú állampolgárokként, a közösség elismert tagjaiként élhessenek. A fogyatékkal élők integrációjára, az egyenlő esélyű hozzáférésre, az akadálymentesítésre.

Intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	A mélyszegénységben élők részére a szociális, gyermekjóléti szolgáltatások biztosítása, a szolgáltatások számának növelése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	tapasztalataink és a segélyezési nyilvántartásunk szerint a szegénység egyes családok esetében generációkon keresztül öröklődik
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A célcsoport foglalkoztatásának javítása a szolgáltatások bővítésén keresztül rövid, közép és hosszú távon
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Pályázati lehetőség figyelése Szükségletfelmérésen alapuló szolgáltatások Életviteli tanácsadás
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat, intézmények vezetői
Partnerek	Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Prevenciós programok száma, Résztvevők száma, Az intézmény szakmai programjába beépülve fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Programok szervezésének, bővítésének elmaradása, pénzügyi forrás hiánya
Szükséges erőforrások	Az intézmény személyi, tárgyi és pénzügyi feltételei

Intézkedés címe:	Az iskoláskorú gyermekek számára a védett tulajdonságú csoportokkal kapcsolatos érzékenyítés, ismeret átadás valósuljon meg a tanórai és tanórán kívüli programok keretében, szolgáltató civil szervezetek bevonásával, ismeretadó érzékenyítő programok átadása,
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Többségi társadalom érzéketlensége a fogyatékosok problémái iránt, gyermekek elfogadó képességének mértéke alacsony
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	A védett tulajdonságú csoportokkal kapcsolatos érzékenyítés, tanórán, azon kívül, civil szervezetek bevonásával
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Civil szervezetek felkutatás, felkérése a programok megtartására, az ismeretanyag átadására
Résztvevők és felelős	Oktatási intézmények vezetői
Partnerek	Civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Felkért civil szervezetek száma, Programok száma, a programon részt vett iskolások száma, Iskolák programjaiba történő beépülés
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Több lépésben szükséges érzékenyíteni, komplex programok
Szükséges erőforrások	helyszín, előadó, részt vevők

Intézkedés címe:	A nők esélyegyenlőségének javítása az egészségügyi szűrések népszerűsítésével, a szűréseken való részvételre ösztönzéssel
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Prevenciós szolgáltatások ismeretének hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Népbetegségek kialakulásának megelőzése Folyamatos, évi rendszeres szűrővizsgálatok szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	települési egészségügyi szűrések, közös rendezvényeken (előadásokon) való részvétel, népszerűsítése (helyi újság, egészségügyi szolgálat, média, hirdetmények,)
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Háziorvosok, védőnők Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Szakrendelők, kórház
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Meghirdetett szűrések száma, Résztvevők száma, Rendezvények száma, A preventív tevékenység támogatásával a nők egészségügyi állapota javul.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	A megelőzés támogatásának elmaradása, pénzügyi forrás hiánya miatt. Civilek bevonásával csökkenthető a kockázat.
Szükséges erőforrások	megfelelő helyszín biztosítás, emberi erőforrás

Intézkedés címe:	Idősek esélyegyenlőségét az áldozattá válás megelőzését, az otthon védelmét szolgáló intézkedések
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Az idős személyek gyakran válnak áldozattá
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Idősek biztonságának javítása, az áldozattá válás lehetőségének megelőzése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Előadások szervezése, Biztonsági kamera rendszerek kiépítése Állandó felügyelet biztosítása
Résztvevők és felelős	Önkormányzat, Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Esztergomi Rendőrkapitányság Polgárőrség
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 1 év H: 5év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Előadások száma, Előadásokon részt vevők száma, Az intézmény (idősek, klubja) programjai közé folyamatosan beépítve
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Elmaradt tájékoztató jellegű előadások növelik az idősek áldozattá válását az előadások rendszeres szervezésével, a helyszín biztosításával
Szükséges erőforrások	Megfelelő helyszín, előadó, pályázati forrás

Intézkedés címe:	Fogyatékos személyek életminőségét javító ellátások biztosítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nem teljeskörű az akadálymentesítés
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Fogyatékossággal élő személyek életminőségének javítása, foglalkoztatási lehetőségeik bővítése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	pályázatfigyelés, pályázatkészítés
Résztvevők és felelős	Önkormányzat Nemzeti Foglalkoztatási Szolgálat
Partnerek	Munkavégzést kérő partnerek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 1-6 hónap K: 1 év H: 5 év
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	szociális foglalkoztatásban résztvevők száma, szociális foglalkoztatással töltött napok száma szolgáltatásokhoz való könnyebb hozzájutás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Megszüntetése esetén az ellátott személyek életszínvonala, jövedelme csökken
Szükséges erőforrások	Költségvetési és intézményi költségvetési forrás, személyi, tárgyi feltételek

2. Összegző táblázat – A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetései-ben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	közfoglalkoztatásból az elsődleges munkaerőpiacra	hiányos adat a foglalkoztatókról	foglalkoztatott-ság növelése	Költségvetési Terv	együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal	önkormányzat	2020.12.31.	szélesebb körű ismeretek a foglalkoztatott-ságról	pályázati forrás	5 év
2	képzettség növelése	megfelelő képzettség hiánya	esélynövelés a munkaerő-piacon	Költségvetési Terv	együttműködés a Foglalkoztatási Osztállyal	önkormányzat	2020.12.31.	nő a foglalkoz-tatottak száma	oktatók, helyszín	5 év
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	tanulási, beilleszkedési nehézségekkel küzdő tanulók felzárkóztatása	javítandó eredményességi mutatók	tanulók iskolai sikeressége, továbbtanulási esélye javuljon	Pedagógia Program	egyéni fejlesztési tervek készítése	intézmény-vezető	2020.12.31.	középiskolai, szakiskolai jelentkezésnél nőjön a HH/HHH tanulók száma	fejlesztő pedagógusok	5 év
2	szabadtéri sportolási helyek, eszközök szűkössége	fitnesz park létesítése, játszótér kialakítása	a szabadban történő játék fejlesztő hatása érvényesül	Költségvetési Terv	megfelelő eszközök beszerzése	önkormányzat	2020.16.30.	javul a felszereltség	önerő, pályázati forrás	5 év
3	óvodai kerti játékok elavultsága	kevés a szabadtéri játék	a szabadban történő játék fejlesztő hatása érvényesül	Költségvetési Terv	megfelelő játékok beszerzése	intézmény-vezetők, önkormányzat	2020. 06.30.	javul a felszereltség	önerő, pályázati forrás	5 év

III. A nők esélyegyenlősége										
1	Nők foglalkoztatása	családbarát munkahelyek hiánya	foglalkoztatás növelése	Közfoglalkoz-tatási Program	nőket foglalkoztató munkahelyek támogatása	önkormányazt, Foglalkoztatási Osztály	2020.12.31.	női munkavállalók szám növekszik	pályázati forrás	5 év
2	gyermekek elhelyezése többműszakos munkarend esetén	részmunkaidős foglalkoztatás	foglalkoztatási lehetőségek növelése	Közfoglalkoz-tatási Program	előnyben részesíteni az óvodai felvételnél	önkormányzat intézm.vezető	2020.12.31.	többen tudnak munkát vállalni	pályázati forrás, önerő	5 év
3	Nők egészségmegőrzése	nem jutnak hozzá a szűrő-vizsgálatokhoz	nagy számban vegyenek részt szűrő-vizsgálatokon	Egészségnevelési program	szűrővizsgálatok szervezése	védőnők, háziorvosok	2020.12.31.	egészségmegőr-zés, prevenció	pályázati forrás	5 év
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Időskorúak helyzete	elmagányosodás	megfelelő programokkal felkelteni érdeklődésüket	Közművelődési Program	célirányos programok az idősek számára	önkormányzat	2020.12.31.	nő a programok száma és az azon résztvevő idősek aránya	költségvetés	5 év
2	Idősek egészségi állapotának javítása	nem mindenki számára elérhetőek a vizsgálatok	minden időskorú részesüljön megfelelő ellátásban	Egészségnevelési program	helyben igénybe vehető vizsgálatok bővítése	háziorvosok	2020.12.31.	többen jutnak hozzá a megfelelő vizsgálatokhoz	pályázati forrás	5 év
3	Idősek védelme	gyakran válnak áldozattá az időskorúak	kevesebb legyen az áldozatok száma	Bűnmegelőzési Stratégia	felvilágosítás, előadások	önkormányzat	2020.12.31.	csökken az áldozattá vált idősek száma	helyszín, előadók	5 év
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Felmérés	Kevés adat a fogyatékkal élőkről	megfelelő adatbázissal rendelkezni	az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV tv.	adatgyűjtés és elemzés	önkormányzat	2020.12.31.	információ a fogyatékkal élőkről	szakértő bevonása	5 év
2	Megfelelő eü-i szolgáltatások biztosítása	elérhetők-e az eü-i szolgáltatások számukra	akadálymente-sítés, megfelelő szolgáltatások biztosítása	az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV tv.	adatgyűjtés	önkormányzat	2020.12.31	többen jutnak hozzá a megfelelő vizsgálatokhoz	eü-i intézmények	5 év
3	a „másság" elfogadtatása	ismerethiány velük kapcsolatban	megmutatni a mindennapi nehézségeiket	Pedagógiai Program	osztályfőnöki óra szakember bevonásával	intézményvez.	2020.12.31.	nő az elfogadás, megértés	szakember bevonása	5 év

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:
- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

A HEP Fórum működése

A Fórum évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik. Javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.
A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

A települési esélyegyenlőségi program készítése az önkormányzat tevőleges bevonásával történt, az adattáblák kitöltése alapján létrejött helyzetelemzés alapozta meg a program akciótervét.
Az esélyegyenlőségi tervet a település a helyben szokásos módon közzéteszi, az esetleges hozzászólásokat a jegyző összegyűjti, majd az esetleges módosítási javaslatokat a képviselő-testület elé terjesztik. A képviselő-testület dönt a módosítások bevezetéséről. Az esélyegyenlőségi program öt évre készül. Időarányos megvalósítását, illetve a helyzetelemzésben feltártak esetleges megváltozását kétévente át kell tekinteni, és a helyi esélyegyenlőségi programot felül kell vizsgálni.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala.
A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért felelős személy a település jegyzője, akinek felelőssége:

- annak biztosítása, hogy a település lakói, megismerjék a Helyi Esélyegyenlőségi Programot.
- az önkormányzat és intézményei dolgozói minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget az Esélyegyenlőségi Intézkedési Terv végrehajtásához.
- az egyenlő bánásmód elvét sértő esetben meg kell tenni a szükséges lépéseket.

Az önkormányzati tisztségviselők és a közoktatási intézmények vezetői felelőssége:

- az egyenlő bánásmódra és az esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírások ismerete.
- a diszkriminációmentes oktatás/nevelés és szolgáltatásszervezés megvalósítása.
- ismereteik folyamatos bővítése az esélyegyenlőség biztosítása területén.
- a Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak ismerete, közreműködés annak megvalósításában, az esélyegyenlőség sérülése esetén jelzés a program irányítójának.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a fentiekben leírt megvalósítás, a kétévenkénti monitoring, az önértékelés során arra derül fény, hogy a vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a település önkormányzata

- elemzi az okokat az érintettek és szükség esetén külső szakértő bevonásával,
- megállapítja a felelősségeket,
- intézkedési tervet készít.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.
Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

Tát Város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.
Ezt követően Tát Város Képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és a 107/2018. (XII.11.) számú határozatával elfogadta.

Tát, 2018. december 12.

TÁT VÁROS ÖNKORMÁNYZATA KOMÁROM-ESZTERGOM MEGYE 2.

Turi Lajos
polgármester